

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**Kisfaludy Sándor Gimnázium,
Kollégium és
Alapfokú Művészeti Iskola**

GIMNÁZIUMI

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**Kisfaludy Sándor Gimnázium,
Kollégium és
Alapfokú Művészeti Iskola**

8330 Sümeg, Mártírok útja 1-3.

Telefon: 87/550-010

E-mail: titkarsag@kisfaludy.hu

Honlap: www.kisfaludy.hu

BEVEZETŐ	5
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	7
1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
1.1. Az iskola nevelő-oktató munkájának általános céljai	8
1.2. Az intézmény nevelő – oktató munkájának kiemelt területei	10
1.3. Az intézmény nevelő–oktató munkájának fejlesztési követelményei	11
1.4. Feladatok az oktatás minőségének fejlesztése érdekében.....	12
2. A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai.....	14
2.1. A tanulászervezés alkalmazott módszerei:.....	14
2.2. Digitális munkarendre vonatkozó intézményi szabályozás	16
3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	19
4.1. Iskolai gyógytestnevelés.....	20
4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	21
5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	21
5.1. Közösségi szolgálat	22
6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	22
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	24
7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek formái	24
7.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózásának segítése	25
7.3. SNI-s tanulók integrált oktatása	26
8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	29
9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	29
10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	32
10.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja	32
10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei	32
10.3. Osztályozóvizsgák szabályzata.....	33
10.4. Az iskolai idegen nyelvi szakaszvizsga vizsgaszabályzata	34
11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	37
HELYI TANTERV	38
12. Az intézmény helyi tanterve, óratervek.....	38
12.1. Óraterv az 5 éves (nyelvi előkészítő évfolyamos) gimnáziumi kerettantervekhez.....	38
12.2. Óraterv a 4 évfolyamos gimnáziumi kerettantervekhez	40
13. Moduláris és egyéb tantárgyak oktatásának értékelése, minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe	41
14. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei ...	42
15. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	43

16.	A választható tantárgyak, tanórai foglalkozások. A választás szabályai.....	44
17.	Kötelező és választható érettségi vizsgatárgyak, amelyből az intézmény vállalja az érettségire való felkészítést.....	45
18.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai	45
19.	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	49
20.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	51
21.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	51
22.	Egészségnevelési program	54
22.1.	Mindennapi testedzés	58
22.2.	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	58
23.	Környezeti nevelési program	59
MELLÉKLETEK.....		63
1.	Intézményünk minősített „Jó gyakorlatai”	63
2.	Könyvtár-pedagógiai Program	65
A Pedagógiai program véleményezéséről és elfogadásáról szóló nyilatkozatok		Hiba! A könyvjelző nem létezik.

BEVEZETŐ

Az intézmény alapítója: Ramassetter Vince (1806- 1878)

Iparos, kereskedő, városi tanácsnok. 1848-ban Sümeg polgármestere volt, aki szívügyének tekintette a város felvirágoztatását, többek között nagy összegeket áldozott az iskoláztatásra, iskola létrehozására és fejlesztésére.

Az intézmény névadója: Kisfaludy Sándor (1772- 1844)

A magyar nemesség népszerű költője, Sümeg szülőtte. Felkeltette kortársai érdeklődését az irodalom iránt. Szellemissége ma is él.

Iskolánk története:

1855-ben Ramassetter Vince alapítványt hoz létre egy városi alreáliskola létesítésére.

1857-ben megnyílik az alreáliskola *Sümegh Mezővárosi Alreál Tanoda* néven.

1864-ben alapult az iskolai könyvtár.

1872-ben indult az alreál harmadik osztálya.

1874-re az alreál negyedik osztálya is megnyílt.

1898-tól az intézmény, mint "*Sümegei Magyar Királyi Állami Alreáliskola*" működött.

1922-től az iskola főreáliskolaként működött, **felvette Kisfaludy Sándor nevét.**

1924-ben zajlott az első érettségi Sümegen.

1931-től reálgimnázium.

1935-től gimnázium („*Sümegei Magyar Királyi Állami Kisfaludy Sándor Gimnázium*”)

1963-tól gimnázium, szakközépiskola és technikum működött itt *Kisfaludy Sándor Gimnázium és Mezőgazdasági Szakközépiskola* néven.

1969-1982 biológia tagozat működött.

1981-1995 között gépjárművezetői és gépjármű ügyintézői tanfolyamokat tartottak egy helyben kialakított, jól felszerelt oktatóteremben.

1987-ben az épületet felújították, a tetőtérben építették ki a kollégiumot.

1993-ban hatosztályos gimnázium indult.

1997-ben az Ady Endre Általános Iskola beolvadásával létre jött a *Kisfaludy Sándor Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium.*

1998 óta a mai napig Utazás és turizmus tantárgyat is tanulhatnak az érdeklődő diákok. A tantárgyból érettségi vizsgát tehetnek.

2000-ben 12 évfolyamos iskolává vált, hiszen Sümeg valamennyi oktatási területe egy intézménnyé olvadt össze, nevünk: *Kisfaludy-Ramassetter Gimnázium és Kollégium, Általános és Zeneiskola, Gyógypedagógiai Általános Iskola, Nevelési Tanácsadó*

2002. Érettségi utáni OKJ képzés indult. (informatikai műszerész, számítógéprendszer-karbantartó, webmester, idegen nyelvi titkár)

2003-ban újra elindult a középiskolai képzés informatika és ügyvitel szakmacsoportokban. (A gimnáziumi és szakképzés különválasztására irányuló fenntartói szándék nem tette lehetővé további osztályok indítását.)

2004. szeptembertől beindult a nyelvi előkészítő évfolyam a gimnáziumban /9-13. osztály/.

2007-től az általános iskola önállósult, a gimnázium és az alapfokú művészeti oktatás a Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ alá került *Kisfaludy Sándor Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* néven.

2012-től új név: *Kisfaludy Sándor Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola*.

2013-tól a KLIK Sümegi Tankerületének vezetése alatt, **2016** szeptemberétől pedig a Balatonfüredi Tankerületi Központ fenntartásában működik az intézmény.

2022-ben az intézmény elnyerte az Örökös Ökoiskola címet.

Iskolai adatok:

Hivatalos név: Kisfaludy Sándor Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola

Székhely: 8330 Sümeg, Mártírok útja 1-3.

Fenntartó neve: Balatonfüredi Tankerületi Központ

Iskola típusa: közös igazgatású köznevelési intézmény

Oktatási azonosító: 037167

Köznevelési alapfeladat: nappali rendszerű gimnáziumi oktatás (felvehető maximális tanulói létszám: 330 fő)

Képzések: általános gimnáziumi 4 éves és nyelvi előkészítővel induló 5 éves képzés

Kollégiumi ellátás: felvehető maximális tanulói létszám: 45 fő

Jogszabályi háttér:

1. **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről**
2. **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.**
3. **2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról**
4. **401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról**

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Küldetésnyilatkozat: A versenyképes tudás mellett a diákokban kialakítani a folyamatos megújulás képességét, és az emberi értékek iránti elkötelezettséget oly' módon, hogy az egyben saját boldogulásukat és közösségük javát is szolgálja.

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

ALAPELVEK

Olyan gyermekközpontú iskola megteremtését tartjuk szükségesnek, amelyben a tanulók otthon érezhetik magukat, szeretnek idejárni, motiváltak a tanulásra, megízlelhetik a sikert, felkészülhetnek a továbbtanulásra. Minden tevékenységünket - a nevelés és oktatás területén egyaránt - a gyerekek iránti okos szeretet hassa át! Feladatunk: mindazoknak az intellektuális, emberi és erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Jó szellemű, nyitott iskolai közösség létrehozására törekszünk, amely lehetővé teszi a reális önértékelést, az egymás iránti tiszteletet, az együttélés szabályainak elfogadását. Iskoláink tanulói és dolgozói kölcsönösen tiszteletben tartják egymás világnézeti, lelkiismereti, politikai szabadságát.

Humánus és tolerancia jellemezze:

- tanuló és tanuló,
- tanuló és pedagógus,
- szülő és pedagógus,
- pedagógus és pedagógus,
- vezető és vezetettek viszonyát.

A tanulók eltérő igényeit figyelembe véve, az esélyegyenlőség és az egyéni bánásmód elvei alapján kívánunk oktatni. Lássuk meg, láttassuk meg és fejlesszük tovább minden tanulónkban személyiségük fontos értékeit! A lemaradók vagy képességzavarral rendelkező tanulókat segítjük a felzárkózásban.

Az oktatást minél gyakorlatiasabbá, hasznosíthatóbbá, tevékenységközpontúvá kell alakítanunk. Növelni kell a természettudományok súlyát az oktatásban. Nagy hangsúlyt kell fektetni a környezettudatos szemlélet kialakítására. A tárgyi tudás mellé minden gyermek szerezzze meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja!

A hagyományok tiszteletben tartása és ápolása mellett iskolánkat nyitottság, és innováció jellemezze!

Azon munkálkodunk, hogy intézményünk a közszolgálati funkcióját hatékonyan és széleskörűen töltsse be. Sümeg középiskolájaként tevékeny részt vállalunk a város életében, a többi intézménnyel a jó partneri kapcsolat fenntartására törekszünk.

A szülőkkel olyan szellemben működünk együtt, hogy iskola és szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink és érdekeink!

Olyan színvonalon és mértékben biztosítjuk iskolánkban a személyi és tárgyi feltételeket, hogy a

gyermek és a szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésre!

Az intézmény területén párt, illetve hozzá kötődő szervezet tevékenységet nem folytathat, amíg az iskola gyermekek felügyeletét látja el.

1.1. Az iskola nevelő-oktató munkájának általános céljai

Az élethossziglan tartó tanulás megalapozása, a kulcskompetenciák fejlesztése:

A kulcskompetenciákra minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Valamennyi kompetencia egyformán fontos. Mindnek részét képezi a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

Feladatunk tanítványaink komplex személyiségfejlesztése, felkészítése az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, miközben figyelünk az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesülésére. Teljes értékű testi, szellemi és szociális működőképesség kialakítását tartjuk szem előtt.

A társadalmi beilleszkedés és az egyéni boldogulás elősegítése érdekében fejlett kommunikációs képességek és viselkedéskultúra kialakítására törekszünk. A tudásalapú társadalomban a személyes önmegvalósításhoz, az aktív állampolgári részvételhez, a társadalmi kohézióhoz és a foglalkoztathatósághoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztésén dolgozunk. Célunk, hogy a gimnázium utolsó évfolyamának a végére a tanulók olyan szintre fejlesszék kompetenciáikat, amely felvértezi őket a felnőttkorra, valamint alapját képezi a további tanulásnak és a munkába állásnak. Fontos, hogy felnőttként képesek legyenek e kompetenciáikat egész életük során fejleszteni és frissíteni, a változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni.

Fő célunk a kulcskompetenciák elsajátíttatása:

Anyanyelvi kommunikáció

Célunk, hogy a tanulók megfelelő szókinccsel rendelkezzenek, ismerjék az egyes nyelvi funkciókat, a nyelv másokra gyakorolt hatását. A különféle kommunikációs helyzetekben találják fel magukat, képesek legyenek különböző típusú szövegeket felhasználni, információkat gyűjteni és feldolgozni, saját gondolataikat jól kifejezni, meggyőzően érvelni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Ismerjék meg tanulóink a nyelvek kulturális vonatkozásait, tartsák tiszteletben a különböző kultúrák másságát. Merjenek beszélgetést kezdeményezni, értsék meg az üzeneteket. Legyenek képesek szövegolvasásra, szövegértésre, önálló szövegalkotásra, szótárak és egyéb segédeszközök használatára.

Matematikai és természettudományi kompetencia

Tanulóink tudják alkalmazni az alapvető matematikai elveket az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, keressék a dolgok logikus okát.

Ismerjék a természet alapelveit, az alapvető tudományos fogalmakat, értsék az alkalmazott technológiai folyamatokat. Legyenek tisztában az emberi tevékenységek természetre gyakorolt

hatásával, éljenek környezettudatosan.

Célunk, hogy fejlesszük a kognitív kompetenciájukat (információk keresése, rendszerezése, ismeretszerző képesség terén), a szociális kompetenciájukat (együttműködési, kommunikáció, vitakészség, problémamegoldás terén), és a személyes kompetenciájukat (az egészségvédelem, helyes higiéniai és táplálkozási szokások kialakítását illetően).

Digitális kompetencia

Cél: az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használata a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Képesek legyenek tanulóink a következő tevékenységekre: az információ felismerése, visszakeresése, értékelése, bemutatása, tárolása, cseréje; együttműködés az interneten keresztül. Ismerjék az IST interaktív használatakor követendő etikai elveket.

A tanulás elsajátítása

A hatékony és önálló tanulás alapvető képességeket igényel: írás, olvasás, számolás, az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása, beépítése. El kell érniük, hogy a diákok rendelkezzenek saját tanulási stratégiával, megtalálják a megfelelő motivációt, tudjanak összpontosítani, fontosnak tartásuk a tanulást. Az egyén legyen képes közös munkára és tudásának másokkal való megosztására.

Szociális és állampolgári kompetencia

Tanulóink rendelkezzenek saját fizikai és mentális egészségükre vonatkozó ismeretekkel, értsék meg az egészséges életvitel meghatározó szerepét. Legyen normatudatuk, tartásuk be az általánosan elfogadott magatartási szabályokat. Legyenek empátikusak, tudjanak másokkal együttműködni. Elsajátítandó attitűdök: a személyes előítéletek leküzdése és a kompromisszumra való törekvés. Ismerjék a demokrácia és az állampolgárság fogalmát, az állampolgári jogokat és kötelességeket. Legyen igényük az aktuális történések nyomon követésére, ismerjék a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeit és tendenciáit.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ez a kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben, hogy jobban megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a lehetőségek megragadására. Fel kell ismernie a kihívásokat, átfogóan érteni a gazdaság működését, tájékozódni a pénz világában, tisztában lenni a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel. Célunk a következő képességek erősítése diákjainkban: tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, elemzés, kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában való munkavégzés.

Kulturális tudatosság és kifejezőkészség

Fontosnak tartjuk, hogy elképzeléseiket, élményeiket és érzéseiket kreatívan ki tudják fejezni diákjaink akár a hagyományos művészetek nyelvén, akár a média segítségével. Értően ismerjék a főbb művészeti alkotásokat, elemezni tudják őket, össze tudják vetni saját nézőpontjukat mások véleményével. Cél az esztétikai érzék fejlesztése, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság létrehozása.

Célunk tehát

- a kompetencia alapú oktatás megvalósítása (ehhez szükséges újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése – pl. projektalapú oktatás, kompetenciaalapú tananyagok, taneszközök, egységes oktatási programok alkalmazásának meghonosítása);
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása (oktatási integráció, befogadó pedagógiai kultúra támogatása, egyéni fejlesztési tervek, lemorzsolódás csökkentése, differenciálás);
- a digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása

1.2. Az intézmény nevelő – oktató munkájának kiemelt területei

A kiemelt fejlesztési feladatok a kulcskompetenciákra épülnek, összekötik a műveltségterületeket.

Énkép, önismeret

Az egyén tevékenységének aktivitása, színvonala és sikeressége nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről alkotott képtől, az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A kompetenciák csak akkor válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, megértik a következményeket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek felhasználhatóságát. A tanítás-tanulás egész folyamatában érezniük kell felelősségüket saját fejlődésük, sorsuk, életpályájuk alakításában. Alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősségtudat és az önállóság, valamint az önfejlesztés igényének kialakítása.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók lássák népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nagy múltú értékeit. Ennek érdekében ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét, a városi és a falusi élet hagyományait, tanulmányozzák a kiemelkedő magyar személyiségek munkásságát. Fontos a nemzettudat megalapozása, a hazaszeretet elmélyítése.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Azt szeretnénk elérni, hogy diákjaink magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Diákként és felnőttként is tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Ennek érdekében szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásáról, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Fontos elérni, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is. Váljanak megértővé más népek szokásai, életmódja, kultúrája, vallása, mássága iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös problémáiról, az ezekkel összefüggő nemzetközi együttműködésekről. Vállaljanak részt maguk is a nemzetközi kapcsolatok ápolásában (pl. külföldi partneriskolák, e-Twinning program)

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A megfelelő társadalmi beilleszkedéshez szükséges a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése, tudatos magatartásmódok megtanulása, pl. vezetés, versengés, egymás segítése, öntudatos fogyasztói magatartás. Az egyén boldogulásának egyik feltétele, hogy részt vegyen a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében. A legfőbb ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a gyakorlatot pedig az iskolai élet demokratikus volta biztosítja.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás általános műveltségünk részévé vált, hiszen nélküle nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős részét. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket, megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között, tudjanak gazdálkodni a rendelkezésükre álló erőforrásokkal.

1.3. Az intézmény nevelő-oktató munkájának fejlesztési követelményei

Az oktató-nevelő munka szakaszai:

9-10. évfolyam	az általános műveltséget megszilárdító szakasz
11-12. évfolyam	általános műveltséget elmélyítő szakasz - a tanuló érdeklődésének, adottságainak megfelelően

Tanulásmódszertan

A tanuló

- ismerjen meg hatékony tanulási eljárásokat, módszereket,
- tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felépíteni,
- tudja szervezni idejét, tevékenységeit,
- tudjon szelektálni az információk tömegében,
- használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket,
- használja rendszeresen a könyvtárat!

Önismeret, pályaválasztás

A tanuló

- törekedjen önmaga tulajdonságainak, képességeinek megismerésére, fejlesztésére,
- törekedjen a konfliktusok feloldására,
- legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására,
- legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit,
- tudjon tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban, ismerjen álláskeresési technikákat,
- tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek!

Művészet és információs kultúra

A tanuló

- ismerkedjen meg minél több műalkotással, váljék nyitottá a különböző kifejezőmódok iránt,
- tapasztalja meg az esztétikus alkotásokban és produkciókban rejlő örömeiket,
- vegyen részt érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységben,
- ismerkedjék népi kultúránkkal, a népművészettel!

Környezeti nevelés

A tanuló

- váljon érzékenyvé környezete állapota iránt,
- ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket,
- személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat, részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat,
- váljon kezdeményezővé, tekintse kötelességének a környezet védelmét!

Életmód, életvitel, háztartási ismeretek

A tanuló

- legyen alapvető ismerete szervezete működéséről, a testi és lelki változásairól, ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket,
- tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről,
- ismerje meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott anyagokat, különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra,
- ismerje meg a takarékoság alapvető technikáit,
- váljon igényévé környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiénia,
- sajátítsa el az egészséges táplálkozás elveit!

Egyén és közösség

A tanuló

- tartsa tiszteletben és fogadja el a nemzeti vagy etnikai, kisebbségi azonosságtudat létét és a másságot,
- sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban,
- ismerje meg a különböző egyházak erkölcsi normáit, viselkedéseit, szokásait, kultúráját,
- legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésében,
- ismerje a társadalmi érintkezés különböző formáit írásbeli és szóbeli műfajait (verbális és nonverbális eszközök),
- ismerje az alapvető állampolgári jogait és kötelezettségeit,
- legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni!

Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság

A tanuló

- őrizze meg nemzetiségi identitástudatát, tisztelje és ápolja a nemzetiségek hagyományait, kulturális örökségét,
- törekedjék anyanyelvének igényes használatára,
- tájékozódjon az Európai Unió jellemzőiről!

1.4. Feladatok az oktatás minőségének fejlesztése érdekében

- Új típusú tanári attitűd kialakítása. /Nem előadó tanár, hanem a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív pedagógus./
- A tanárok módszertani kultúrájának átfogó megújítása. /Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, az IKT eszközhasználat kiterjesztése, digitális tananyagok használata, digitális tanrend./
- Tevékenységközpontú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása. /Élményszerű helyzetek megteremtésével a diáknak lehetősége van összefüggések felfedezésére, saját tapasztalatok szerzésére, az egyénileg vagy csoportosan kialakított vélemények megvitatására./
- Szakmai konferenciák látogatása.
- Szakmai kistérségi műhelyek létrehozása, aktív részvétel.
- Megyei, országos szakmai továbbképzéseken való részvétel.
- Belső továbbképzések szervezése (nevelési értekezletek, tanfolyamok, konferenciák).
- Önképzés, egyéni innovációs törekvések.
- Egyéni tantervek, tanmenetek kidolgozása.

- Óralátogatások szervezése.
- A tapasztalatok megosztása a tantestület többi tagjával. /Pontos dokumentáció, megbeszélés, figyelembevétel a tervezéskor, a tapasztalatok beépítése az intézmény működésébe./

Az iskola alapvető feladatának tekinti az oktatási célok megvalósítása mellett, hogy a fiatalok érett, stabil autonóm személyiségként jussanak a felnőttkor küszöbére.

Ennek érdekében arra kell törekednünk, hogy a tanulók

- tudatosan óvják testi és lelki egészségüket,
- környezettudatos szemléletük legyen,
- ismerjék saját lehetőségeiket, törekedjenek a belső igényszint növelésére, képesek legyenek szilárd értékítélet kialakítására, és alkalmazzák saját, illetve a társadalmi értékeket és erkölcsi normákat,
- legyenek képesek reális célok kitűzésére és elérésére,
- rendelkezzenek a harmonikus társas- és párkapcsolatok kialakításának képességével,
- munkájukban legyenek igényesek,
- képesek legyenek önálló döntéshozatalra,
- képesek legyenek elfogadni a másságot,
- legyenek nyitottak minden új befogadására,
- képesek legyenek a modernizálható, konvertálható ismeretek befogadására,
- képesek legyenek a munkaerőpiac igényeinek megfelelő pályaválasztásra,
- tiszteljék embertársaikat,
- óvják szűkebb és tágabb környezetüket,
- megfelelő kommunikációs készséggel rendelkezzenek.

Nevelési és oktatási feladatok a 9-12. évfolyamon:

- Alapfeladatunk az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányok megkezdésére, és a munkába állásra való felkészítés. Igény szerint biztosítjuk a kétszintű érettségi vizsgára való felkészülést.
- Iskolánk a maga arculatával, egész programjával, helyi sajátosságaival biztosítja, hogy diákjaink érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelően tanulhassanak.
- Feladatunk az értelmi képességek és az egész személyiség fejlesztése. Törekszünk a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodunk tanulóink érzelmi intelligenciájára, számítunk kreativitásukra, illetve tudatosan előmozdítjuk mindezek fejlesztését.
- A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása az eredményesség feltétele.
- Megtanítjuk diákjainkat az információforrások használatára, korszerű információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására.
- Folyamatosan nevelünk az anyanyelv igényes használatára, a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, a családi életre, a párválasztás felelősségére.
- Alkalmazható nyelvtudás kialakítására törekszünk tanulóink körében. Az emelt óraszámú nyelvoktatás és a nyelvi előkészítő évfolyam is ezt a célt szolgálja. Segítjük a nyelvvizsgákra való felkészülést.
- Az informatikát kiemelt területként kezeljük. Korszerű számítástechnikai ismeretek átadására törekszünk, gyakorlatorientált módon. Elengedhetetlen hogy diákjaink az élet minden területén használható informatikai tudással rendelkezzenek.
- Együttműködésre és kooperációra nevelünk, fejlesztjük a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet.

2. A nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

Fontos feladatunk, hogy nevelési eszközeink és módszereink

- igazodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeikhez,
- igazodjanak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez,
- igazodjanak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához!

2.1. A tanulószervezés alkalmazott módszerei:

- hatékony tanulómegismerési technikák,
- tanári magyarázat –frontális tanítás,
- beszélgetés,
- szemléltetés,
- munkáltatás (egyéni, páros, csoportos),
- kooperatív tanulás,
- szerepjáték,
- előadás,
- beszámoló,
- vita,
- projekt,
- kooperatív módszerek,
- egyéni haladási ütemterv, egyéni fejlesztő órák,
- könyvtári órák,
- témahét,
- e-twinning,
- IKT eszközök használata,
- IKT által támogatott tanulószervezési módok,
- digitális munkarendben való oktatás módszerei,
- önálló intézményi innovációk.

Témahét:

Az intézményünk pedagógiai programjába beépített tanévenkénti témahetek egy-egy kulcstéma integrált feldolgozására alkalmasak. A témahét szervezésének alapelve, hogy

- a témák illeszkedjenek az iskola hagyományaihoz, konkrét oktatási, nevelési feladataihoz,
- a feladattípusok a tanulók egyéni érdeklődésére, felkészültségére épüljenek.

- **anyanyelvi hét és idegen nyelvi hét**

Kiemelt céljuk a tanulók anyanyelvi és idegen (angol, német) nyelvi kompetenciáinak fejlesztése. Az aktuális feladatokat a humán- és az idegen nyelvi munkaközösség éves munkaterve tartalmazza.

Lehetséges feladattípusok:

- országismereti feladatok
- dalszövegfordító versenyek
- szépkiejtési versenyek
- szavaló versenyek
- könyvtárismereti versenyek
- helyesírási versenyek

- nyelvhelyességi versenyek
- filmvetítések
- úti beszámolók
- próbanyelvvizsga

Időtartama: 1 héten keresztül, a tanórai kereteken túl, szabadidős programként is tervezhető. A pontos dátumot minden évben az éves munkaközösségi terv tartalmazza.

Résztevők: A jelentkezés önkéntes alapon történik. Cél: a diákok minimum 20 %-ának bevonása.

Értékelés: Mivel önkéntes alapon történik a jelentkezés, ezért a tanulók iskolai továbbhaladását a részvétel és az eredmények nem befolyásolják. A díjazás tárgyi jutalmakkal az iskola alapítványainak és a Diákönkormányzatnak a támogatásával történik.

Szervezők: A humán és az idegen nyelvi munkaközösség tanárai.

Egyéb központilag meghirdetett témahetek, amelyekbe iskolánk is lehetőség szerint bekapcsolódik:

- **Környezettudatossági, fenntarthatósági témahét** az Ökoiskolai program keretében.

Célunk, hogy minden év tavaszán iskolánk valamennyi diákjával részt vegyen a Fenntarthatósági Témahét programjaiban, melyek környezetvédelmi témájú órákat, pályázatokat jelentenek. Erre a hétre számos rendezvényt hirdetünk meg, melyekre vendégelőadókat hívunk, hagyományosan fát ültetünk az iskola udvarán a kilencedikes tanulókkal, valamint tanulmányi kirándulást szervezünk olyan gyárakba, intézményekbe, melyek az energiatermeléssel, környezetvédelemmel összefüggésben állnak. A témahét keretében megvalósuló tematikus órákon reál munkaközösségünk valamennyi tagja az adott korosztályoknak és érdeklődési köröknek megfelelően próbálja a fenntarthatóság témáját élményszerűbben elterjeszteni.

- **Pénz7**
- **Digitális témahét**

2.2. Digitális munkarendre vonatkozó intézményi szabályozás

A gimnáziumban a kapcsolattartás digitális munkarendben 2 hivatalos felületen zajlik:

1. KRÉTA e-napló

Ez a felület szolgál az oktatással kapcsolatos adminisztráció elvégzésére, a tanulók továbbhaladását mutató osztályzatok, bizonyítványok rögzítésére, a munkaidő nyilvántartására, illetve a hivatalos ügyintézésre.

- a haladási naplóban bejegyzésre kerülnek:
  - a tanóra anyaga
  - házi feladat /„*Kiadva az Office 365 TEAMS-ben*”/
  - osztályzatok, értékelések
  - a tanulói hiányzások
- félévi és év végi bizonyítványok kiállítása
- munkaidő-nyilvántartás vezetése
- hivatalos kapcsolattartás szülőkkel és diákokkal
- ügyintézés, hivatalos kommunikáció a KRÉTA feljegyzésekben, üzenetekben, és az iskola email címén (titkarsag@kisfaludy.hu)

2. Office 365 TEAMS

A tanítást szolgáló felület, amelyet egységesen használ a gimnázium valamennyi tanára és diákja. Technikailag a felület zavartalan működtetését a rendszergazda felügyeli. Rajta kívül operátori joggal rendelkezik a főigazgató és a gimnáziumi főigazgató-helyettes, akik a szakmai munkát ellenőrzik.

A Teams a tanárok és diákok közti kapcsolattartás, üzenetváltás fóruma, amely lehetőséget nyújt kommunikációra, a tananyagok feltöltésére, házi feladatok kiadására, tanulói megoldások visszaküldésére.

A digitális munkarend idején a személyes kapcsolattartás online órák és a konzultációs órák keretében valósul meg. Ezek az órák az intézmény által kiadott, a digitális munkarend idejére érvényes órarend szerint zajlanak.

Online óra:

Az online órák nem nyilvánosak, csak az adott osztályba/csoportba járó diákok számára szervezzük, akiknek viszont kötelező azon a részvétel. A hiányzást a normál munkarendhez hasonlóan előre jelezni és igazolni kell.

Konzultáció:

A konzultációs óra idején a pedagógusok a Teamsben telefonon vagy videóchatben elérhetők, és tantárgyi segítséget nyújtanak a diákok számára. Ebben az időpontban a tanuló egyénileg is megkeresheti a tanárt, felteheti kérdéseit a tananyaggal kapcsolatban.

A tervezettség érdekében javasolt, hogy a diákok előre jelezzék a szaktanárnak megkeresési szándékukat.

Főbb szempontok a távoktatásnál:

- Hangsúlyozottabban jelenik meg az **önálló tanulói munka**. A diákok felelőssége a tanulás terén megnő.
- Esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vétele (technikai feltételek, eszközhány, hátrányos helyzet, családban több gyerek, stb.)
- Rendszeres visszajelzés kérése a szülőktől és a diákoktól a távoktatásban való részvétel feltételeinek meglétéről. (Osztályonként az osztályfőnökök végzik, az osztályfőnöki munkaközösség-vezető koordinálja.)
- A digitális munkarendben való részvétel során megvalósuló **adatkezelési szabályok betartása**.

Az adatkezelési tájékoztatást a szülők és a diákok megkapják az e-KRÉTÁban, a pedagógusok egyénileg e-mailben. A szabályzatokat az iskola elérhetővé teszi a honlapján.

- Az oktatás továbbra is a tankönyvekre, munkafüzetekre támaszkodik.
- Intézményi szinten egységes oktatási platform használata (Office 365 Teams).
- A pedagógusok módszertanának egységesítése, amit a főigazgató koordinál.
- A megszerzett tudás ellenőrzésének formái: Teamsben kiadott írásbeli feladatok, tesztek, projektmunkák, szóbeli felelet videóhívással.
- **Munkaidő betartása:** A feladatok kiadása a diákok számára munkanapokon, lehetőleg 8.00 – 14.00 óra között történjen. A feladatok elvégzésére ésszerű, betartható határidő megadása.

Hétvégén, tanítás nélküli munkanapokon, munkaszüneti napokon és szünidőben a digitális oktatás is szünetel.

3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánkban a legfontosabb feladat tanítványaink korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése, valamint teljes személyiségük komplex fejlesztése.

Ennek érdekében:

- tervszerű, tudatos, következetes nevelő-oktató munkával a tanulók alapkészségeit fejlesztik, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújtanak,
- fontos, hogy a diákjainkban kialakuljon a tanulás iránti motiváció, és elsajátítsák az egyéni tanulás hatékony módszereit;
- törekedni kell a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre, empátiára, toleranciára, szolidaritásra, megértésre;
- törekedni kell az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése érdekében törekednünk kell a tanulók mozgásigényének kellő kielégítésére, a mozgáskultúra és a mozgáskoordináció fejlesztésére;
- fontos a mintaszerű egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal, valamint azok tudatos alkalmazására való törekvés igényének felkeltése a tanulóknak;
- törekedni kell a tanulóknak a helyes önértékelési képesség kifejlesztésére, az együttműködés értékeinek tudatosítására a családban és a társas kapcsolatokban, legfőbb feladatunk a tanulók pozitív énképének kialakítása;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúságnak, a helyes életvitelhez szükséges tudás gyarapításának, a problémamegoldó gondolkodásnak kell érvényesülnie;
- a kreativitás fejlesztése, az ismeretek tapasztalatai megalapozása, a tanulók egészséges terhelése, személyre szóló fejlesztő értékelésük legyen a legfőbb szempont tanulási stratégiák megválasztásában;
- középiskolai tanulók személyiségfejlesztésében fontos a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, tehát a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása;
- kapjon hangsúlyosabb szerepet az esztétikai nevelés, jussanak el a tanulók a szépség mélyreható élményéig, mindezt kellően segítse elő az iskolai légkör és környezet;
- részesüljenek előnyben azok a tanulási formák, amelyekben meghatározó a kezdeményezőkézség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség;
- alakuljon ki a tanulóknak a saját egészségük, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet;
- kapjon fontos szerepet a társakkal együttműködő, szolidáris viszony kialakítása, a közösségi és egyéni érdekek és értékek egyensúlyának megteremtése;
- tudatosuljon a tanulóknak, hogy további tanulmányokra képes fiatalokká válnak és a társadalom hasznos, elfogadott tagjai lesznek a munkaerőpiacon piacképes szakképesítés megszerzésével.

4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az iskolai egészségfejlesztés kiemelt feladat, az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre.

Az iskola fő feladatai a gyermekek egészsége érdekében

- személyiségfejlesztés (érett személyiséggé válás, lelki egészség: védelem a kor civilizációs ártalmai ellen),
- mindennapi egészségfejlesztő testmozgás,
- a nem fertőző krónikus betegségek elleni hatékony védelem, beleértve a lelki egészséget és a jellemnevelést is,
- egészséges(ebb) táplálkozás az iskolában,
- egészséges környezetet biztosítása az eredményes tanuláshoz,
- aktív együttműködést kialakítása a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szolgálatokkal, szakemberekkel, és a szülőkkel,
- a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programok szervezése.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az egészség, mint érték,
- az egészséges étkezés, a táplálkozás szerepe,
- a betegségek megelőzése,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a párkapcsolatok, a szexualitás kultúrája,
- a krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás módszertana és a tanulás technikái,
- az egészséges tanulási környezet alakítása,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az iskolai egészségfejlesztés módszerei

Az egészségi állapotot az alábbi négy alapvető tényező határozza meg:

- genetikai tényezők,
- környezeti tényezők,
- életmód,
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

Az iskola a szocializáció kitüntetett színtere, így a fenti tényezők közül érdemi hatást – az iskola fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezetének alakításával - az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tudunk gyakorolni. Az iskolai egészségfejlesztő munka alapvetően befolyásolja az iskola egészségének mindennapjait.

Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés fontos hozzáadott értéke mindaz, amit a tanár képvisel. A tanár viselkedésének összhangban kell lennie az általa hirdetett elvekkel a dohányzással, alkoholfogyasztással, mozgással stb. kapcsolatban.

Ez okból az iskola tornatermében heti egy alkalommal lehetőséget biztosítunk a tanárok rekreációs sporttevékenységére. Az iskola edzőtermének használatát igény szerint biztosítjuk.

Információátadás, figyelemfelkeltés céljából **egészségnevelési versenyt** megszervezünk tanévente 1 alkalommal diákcsoportok részvételével.

A tanár már azzal segíthet, ha

- rendszeresen figyel a termék szellőztetésére,
- tájékozódik a tanulók iskolai környezetéről és szorgalmazza annak rendezettségét,
- a tantermek berendezését a tanulók életkori sajátosságához igazítja,
- megismeri a tanuló részképesség zavarait és az azt segítő módszereket,
- ügyel a tanulók megfelelő testtartására,
- az ülésrendet megfelelő időszakonként változtatja.

4.1. Iskolai gyógytestnevelés

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 18. § (2) bekezdés szerint a gyógytestnevelés megszervezését, személyfeltételeinek biztosítását a pedagógiai szakszolgálat látja el a nevelési-oktatási intézményekben.

A gyógytestnevelés feladata a gyermek, a tanuló speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása, ha az iskolaorvosi vagy szakorvosi vizsgálat gyógytestnevelésre utalja.

A nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 142. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint:

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés vagy gyógytestnevelés órára kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be - május 15-ig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelés órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt.

Ebben az esetben a gyógytestnevelés és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés órán való részvételét sem.

4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az ***elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása*** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg, elsősorban mentőápolók közreműködésével. Lehetőség szerint évente frissítjük a gyerekek ismereteit, illetve minél nagyobb létszámban bevonjuk a pedagógusokat is.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Elsősegélynyújtáson értjük azt a cselekedetet, amikor egy megsérült, illetve hirtelen megbetegedett embernek segítünk, illetve ellátjuk. A megfelelő beavatkozáshoz mind elméleti, mind gyakorlati felkészülés szükséges. A felkészülés lehetőségei hazánkban igen rossz helyzetben vannak. Nincs iskolás korban zajló oktatás, nincs szervezett felnőttképzés, a munkahelyi oktatás hiányos.

A jó elsősegélynyújtó mindent megtesz a feltétlenül szükséges beavatkozások elvégzése érdekében, de ismervén korlátait, csak a szükséges beavatkozásokat végzi el. Nem kezd olyan ellátásba, mely az adott helyszínen felesleges, vagy nem kivitelezhető, esetleg kifejezetten káros. Az elsősegélynyújtónak tisztában kell lennie alapvető biológiai, anatómiai ismeretekkel, alapvető elsősegélynyújtási műfogásokkal, az életveszélyes, vagy ahhoz vezető állapotok felismerésével. Fontos a megfelelő kapcsolatteremtő képesség.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- elméleti
- gyakorlat

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskolában a közösségfejlesztés fő területei:

- a tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák),
- a tanórán kívüli foglalkozások (szakkör, kollégium, kirándulások),
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek,
- csapatsportágak,
- iskolai rendezvények.

A Kisfaludy Sándor Gimnázium szellemiségét erősíti az egységes ünnepi viselet (az egyenruha leírása a házirendben megtalálható), az iskolai póló és pulóver viselése, illetve az intézmény sajátos arculatához tartozó rendezvények ápolása és azok folyamatos fenntartása.

Feladataink

- a tanulók önismeretének fejlesztésén keresztül az emberi kapcsolatok megismertetése
- felkészítés a közösségi létre és szerepekre
- konfliktuskezelési technikák elsajátítása
- a tanulók véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlesztése
- az érzelmek átélésére és feldolgozására való képesség fejlesztése
- a másság elfogadása
- az együttérző magatartás kialakítása
- a harmonikus embertársi kapcsolatok létesítésére való képesség fejlesztése

5.1. Közösségi szolgálat

A 20/2012. EMMI rendelet szabályozza az iskolai közösségi szolgálatot. A diákok 4, illetve 5 év alatt - lehetőség szerint arányosan elosztva - kell, hogy teljesítsék az 50 órás közösségi szolgálati kötelezettségüket, amely az érettségi bizonyítvány megszerzésének feltétele.

Az 50 órából min. 5 órát az intézmény által meghatározott tevékenységgel teljesíthetik a tanulók (pl. rendezvényeken való közreműködés).

Fokozatosan bővítjük azon intézmények körét, amelyekkel való együttműködésünk lehetővé teszi a tanulóink számára kötelező közösségi szolgálat teljesítését. Az együttműködést bármelyik fél kezdeményezheti, és az írásban történő megállapodás után válik lehetővé tanulóink kiközvetítése a telephelyi koordinátor által. A fogadóintézmények listája az iskola honlapján elérhető. A tanulók elvégzett közösségi szolgálatának dokumentálása az osztályfőnökök feladata.

A közösségi szolgálattal kapcsolatos eljárási rendet az iskola házirendje (13.), nyilvántartását pedig az iskola iratkezelési szabályzata tartalmazza.

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A legfontosabb helyi feladatok:

1. a tanítási órákra való felkészülés,
2. a tanulók dolgozatainak javítása,
3. a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
4. a megtartott tanítási órák pontos dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,

5. érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása a megbízás szerint,
6. kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
7. a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
8. tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
9. felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
10. iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
11. osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása megbízás szerint,
12. az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
13. szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
14. aktív részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
15. részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
16. a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
17. tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
18. iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
19. részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
20. tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
21. iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
22. szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
23. osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – a főigazgató bízza meg.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály képviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát. Minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: törzslap vezetése, napló vezetése, rendszeres ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Figyelemmel követi, dokumentálja a tanulók által elvégzett közösségi szolgálat teljesítését.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek formái

- az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése,
- nívócsoportos oktatás,
- a nem kötelező, tanórán kívül tanulható tantárgyak tanulása,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- iskolai sportkörök,
- szakkörök.

Fontos erősíteni az iskolai tevékenységek sikeres végrehajtásának belső feltételeit az általános, speciális és komplex képességek kibontakoztatásának érdekében. A rátermettséggel, hajlamokkal, képességtársulások sajátos integrációjával készítjük az átlag feletti teljesítmények elérésére.

Tehetséggondozás és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók további fejlesztését, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Ezek indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Az iskolai tanórákon differenciáltan foglalkozunk a jobb képességű, tehetséges tanulókkal. Lehetőséget adunk nekik, hogy képességeiket a legnagyobb mértékben kibontakoztathassák. A középiskolai tehetséggondozás célja: a kiemelkedő tehetségű tanulók felső oktatási felvételre, illetve tanulmányi versenyekre történő felkészítése.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója.

Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és az iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is.

A szakkörök indítására a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével van lehetőség.

A szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola nevelője, de a szakkör vezetésére megfelelő felkészültsége és végzettsége van.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, amelyeket az iskolában rendszeresen megrendezünk. Emellett természetesen az iskolán kívüli versenyeken való részvételt a tehetséges tanulók számára biztosítjuk. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a tanári szakmai munkaközösségek, illetve egyénileg a szaktanárok végzik.

7.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózásának segítése

A tanulási nehézségek típusai

Tanulási gyengeség: enyhe fokú. Egy-egy iskolai, tanulási területet érint, átmeneti jellegű, pl. betegség után, családi körülmények (válás).	<i>Segítés:</i> szaktanárok és a szülők együttműködése sokat segít, esetenként meg is szüntetheti a tanulási problémát.
Tanulási zavar: A tanulás egyes részterületein jelennek meg, különösen az olvasás, írás, helyesírás vagy számolás tantárgyakban. Az egyéb tanulási területeken jó eredmények is elérhetők. (dyslexia, dysgráfia, dyskalkulia, dysparaxi figyelem zavar)	<i>Segítés:</i> heti rendszerességgel szervezett, dokumentált fejlesztő foglalkozások szakemberek bevonásával a szaktanárok közreműködésével.
Tanulási akadályozottság: A tanulás minden területén átfogóan, súlyosan és tartósan jelentkezik, minden esetben hosszantartó fejlesztő intézkedésekre, eljárásokra van szükség.	<i>Segítés:</i> gyógypedagógusok végzik elsősorban, munkájukat más szakemberek is segítik (szakorvos, iskolapszichológus) a szülők együttműködése a gyakori szociális nehézségek ellenére is szükséges.

Fejlesztési területek

Figyelembe véve a tanulási zavar rizikófaktorait, tüneteit és lehetséges okait, valamint azt a tényt, hogy a rész-képességzavarok nem önmagukban létező hiányosságok, hanem együtt jár velük az érzelmi labilitás, a magatartási és kommunikációs zavarok, a szorongás, a gátlásosság és az agresszivitás is, a következő területek fejlesztésére van szükség:

- *mozgás* (az izomtónus szabályozása, egyensúly-érzékelés fejlesztése, testséma kialakítása illetve fejlesztése nagymotoros mintákkal, térorientáció fejlesztése,
- *érzékszervi észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet és fantázia fejlesztése,*
- *kommunikációs készség fejlesztése verbális és nonverbális szinten.*

Követelmény: a "legközelebbi fejlesztési zóna" figyelembevételével. Mindig azon a szinten kell a fejlesztést elkezdni és követni, amelyben a gyermek még biztonsággal mozog.

Módszerek, eszközök:

- Dyslexia, dysgraphia, dyscalculia veszélyeztetett (a szakértői bizottság vizsgálata, véleménye alapján) és részképességzavarban szenvedő gyermek esetében – fejlesztő foglalkozások egyéni foglalkozások keretében.
- Diagnosztizált részképességek zavara esetén készségfejlesztés - tanórai keretben vagy tanórán kívül fejlesztő illetve gyógypedagógus bevonásával max. 3-4 fős kiscsoportban.
- Drámajáték

Intézményünk nevelő munkájában kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtésére, az egyéni bánásmód erősítésére, az iskolaelhagyók számának csökkentésére.

Jogszabály írja elő a rész-képességzavaros, illetve a hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek integrált nevelését, oktatását. Első feladatunk felmérni az intézménybe járó ilyen diákok számát, beszerezni a jegyzői határozatokat. A sajátos nevelési igényű gyerekeket naprakészen nyilván kell tartani, hogy a hátránykompenzáció érdekében intézkedéseket hozhassunk.

7.3. SNI-s tanulók integrált oktatása

Intézményünk szakmai alapdokumentuma tartalmazza a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nappali rendszerű nevelését- oktatását (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos). Felvehető maximális SNI tanulói létszám: 20 fő.

SNI tanulók értékelése

A differenciált pedagógiai tervezés alapját a tanulási folyamat kezdetén ismert, az iskola pedagógiai programjában rögzített, diagnosztikus céllal történő értékelés adja. A tanulási folyamat követését szolgáló állapotmegismerést minden esetben a tanulást támogató, fejlesztő-segítő értékelésnek és visszajelzésnek kell követnie. Az értékelés a tanuló számára örömteli, élvezetes eseménnyé váljon, fejlesztve ezzel a reflektivitást és az érzelmi, szociális intelligenciát, valamint a pozitív énkép és önbecsülés fejlődését. (SNI Irányelv).

Az SNI tanulók értékelésének alapelvei:

1. Önértékelésének előmozdítása, kritikus gondolkodásuk kialakítása, a hibák javító szándékkal történő megfogalmazása, közös korrigálása.
  - A tévedéseket a tanulási folyamat részeként kezelve az a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a tanulókat a szorongástól. A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem

hagyható figyelmen kívül az adott tanuló aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

- Az értékelés fejlődési állapotáról számoljon be, vegye számba, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött és a perspektíva következő fokát jelölje meg. Tartalmazza azt, hogy a tanuló a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki. Az értékelési szempontok legyenek összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a tanuló egész személyiségének fejlődésére koncentráljanak.
- Előnyben kell részesíteni a formatív értékelési típust (segítő, fejlesztő értékelés). A leíró, szöveges értékelés feltételei a következők:
  - az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz;
  - tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek;
  - emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg a szülők és a tanulók számára differenciáltan és érthető módon.
- 2. A tanuló kapjon pozitív megerősítést azokon a területeken, amelyekben fejlődött, illetve a gyenge teljesítmény esetében ki kell jelölni számára a következő elérni kívánt célt.
- 3. A tanuló egyéni sajátos nevelési igényének típusa szerint figyelembe kell venni sajátosságait, például diszlexiás tanuló szóban feleljen, beszédfigyafatékos írásban, figyelemzavarral küzdő olyan környezetben, ahol semmi nem tereli el a figyelmét, stb.
- 4. A szükséges többlet időt meg kell adni az SNI tanulónak. Ez ne az óra meghosszabbításával történjen szünetben, hanem a következő tanórán! A szükséges segédeszköz is álljon rendelkezésére.
- 5. Amennyiben a szakértői vélemény alapján az igazgató mentesítette a tanulót valamely tantárgy érdemjegyekkel való értékelése alól, akkor támogató, fejlesztést célzó szöveges értékelést kaphat, miközben a többi tanulóval együtt végzi feladatait.
- 6. Amennyiben tantárgyrész értékelése alól kapott felmentést a tanuló, valóban csak a többi rész kerüljön értékelésre. Pl. a helyesírás alól fel van mentve, akkor nyelvtanból szabályok tanulásával szerezhethet osztályzatot.

Az integráltan oktatott SNI tanulók fejlődésének nyomon követését, értékelését, az együttnevelést segítő pedagógusok a többségi pedagógusokkal együtt végzik a szakértői vélemény alapján (CXC tv. 47. §). Megosztva vállalják a felelősséget a sajátos nevelési igényű tanulók sikeres integrációjáért (SNI Irányelv).

SNI tanulók értékelésének típusai

1. Diagnosztikus állapotmegismerés (helyzetfeltárás)

Módszerek, eszközök:

a) Megfigyelés

A gyermekek tanulási szokásainak (egyéni tanulási utak), motiválhatóságának sajátosságainak, kommunikációjának, szociabilitásának, megismerési (kognitív) képességeinek, személyiségének, ismereteinek, testi fejlettségének, környezetének megfigyelése, a tovább haladást akadályozó egyéni eltéréseknek, pedagógiai rögzítése.

b) Diagnosztikus tesztek

A megfigyelés és a tanév eleji, tanév végi diagnosztikus tesztek a tanulási képességek fejlettségi állapotára irányulnak. Számításba veszik a gyermek képességstruktúrájában fellelhető hiányosságokat, funkciózavarokat. Ugyanakkor a pozitívumokra koncentrálnak, kiemelik a meglévő képességeket, funkciókat, erősségeket. Egyúttal a reális célkitűzést is segítik.

Az együttnevelést segítő pedagógusok a tanulókra igazítva alkalmazzák a megfigyelést és/vagy a diagnosztikus teszteket (egyénítés és egységesítés). Az eredményeket felhasználják a félévi, év végi értékelés során és az egyéni fejlesztési terv készítésekor. Az utóbbi szerint történik a tanuló minden tevékenységében a rehabilitációs képesség- és készségfejlesztés, és ez az alapja a kompetencia valamint a tantárgyi fejlesztésnek is.

2. Formatív értékelés

A megfigyelés tapasztalatainak és/vagy a diagnosztikus tesztek összehasonlítható adatainak (jellemzők, tipikus hibák, erősségek, gyengeségek) kiértékelésére a befogadó pedagógusokkal konzultálva kerül sor. Így támogatva differenciáló munkájukat (SNI Irányelv). A tanuló képességstruktúrája ugyanis befolyásolja nevelhetőségét, oktathatóságát, tanulmányi eredményét. A szöveges fejlesztő - segítő értékelés célja egyrészt az egyéni képességeknek és egyéni előre haladásnak megfelelő differenciálás, másrészt javaslatokat tartalmaz a fejlesztés további irányaira vonatkozóan. Ily módon a többségi pedagógus tanórai munkájába tudatosan beépíti az SNI tanulók speciális fejlesztésének elemeit.

3. Szummatív értékelés

Nagyobb időközönként kerül sorra, célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje eléri-e a tanulási eredményekben foglalt kritériumokat.

Alkalmazni kell az értékelésnél a **SNI tanulókra vonatkozó kedvezményes** százalékhatárokat:

80-100% - 5

65-79% - 4

40-64% - 3

25-39% - 2

0-24% - 1

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

- Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mérten részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a diákkörök és a diákönkormányzat keretei között tehetik meg.
- A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök érdekeik képviselésére diákönkormányzatot (DÖK) hoznak létre. A DÖK működéséről saját SZMSZ rendelkezik.
- Intézményünkben minden osztály 2-2 tagot delegál az iskolai Diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel.
- A DÖK évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet.
- A DÖK tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt.
- A DÖK munkáját az erre a feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg.
- A diákönkormányzat, a tanulóifjúság és a nevelőtestület közös feladata az iskola hagyományainak ápolása, új hagyományok teremtése.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt, tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25% - a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben.

- Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.
- A véleményeket, észrevételeket minden esetben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az osztályok szülői munkaközösségei és a Szülői Szervezet a törvényben meghatározott módon képviselik és érvényesítik a szülők érdekeit.

A szülők tájékoztatásának formái

Iskolai és osztálybeli szülői értekezletek	e-napló, internet
Fogadóórák (közös félénként, heti egyéni)	e-napló, internet
Nyílt napok	Iskolai hirdetőtáblák, honlap

Szülői közösségek részvétele az iskola munkájában

A gyermek nevelésének két fő színterén, az iskolában és a családban összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkel egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében:

- tájékoztatjuk a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről,
- megismerjük a szülők véleményét,
- alkalmat biztosítunk a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.

Hogyan kapcsolódhat be a szülő az iskola közéletébe?

- A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője.
- A szülő, mint a tanulási - nevelési folyamat segítője.
- A szülő, mint az iskolai közélet szereplője.

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője, kérheti:

- az ifjúságvédelem segítségét,
- iskolapszichológus és logopédus, Nevelési Tanácsadó segítségét,
- az étkeztetési hozzájárulás csökkentését,
- nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését,
- sportlehetőségek, szakkör, felügyelet, felzárkóztató foglalkozások stb. szervezését, ill. bővítését.

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat segítője közreműködhet:

- az alapítványok támogatásában,
- az iskola eszközparkjának gazdagításában,
- az iskola esztétikai arculatának alakításában,
- tárgyi, környezeti feltételeinek jobbításában,
- a pályaorientációs tevékenység segítésében,
- iskolán kívüli tevékenységek segítésében.

Formái:

- pénzadomány vagy tárgyi támogatás
- szellemi és társadalmi munka
- adó 1 %-ának felajánlása az iskola alapítványainak javára
- előadások tartása
- foglalkozás, cég vagy vállalkozás bemutatása

A szülő, mint az iskolai közélet szereplője:

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatainknak sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

Hogyan segítünk a szülőknek az iskolaválasztásban:

- A város vonzáskörzetében működő általános iskolákba eljuttatjuk az iskolánkat bemutató kiadványunkat. A lehető legtöbb iskolát személyesen is felkeressük, hogy a tanulókkal, ill. szüleikkel megismertessük a nálunk folyó munkát, az indítandó képzéseinket.
- Az iskolaválasztás megkönnyítése céljából nyílt napokat szervezünk a szülőknek és a leendő középiskolás tanulóknak.
- Interneten, sajtóban bemutatjuk képzési kínálatunkat.

Szülői értekezletek

Célja: a közös feladatok, célok megtervezése, a problémák megoldása.
Kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között.

Ideje: tanévenként 2 alkalommal (október, február), a szülők munkaidejéhez igazodva.

Rendkívüli szülői értekezlet

Az összehívás oka lehet:	Szintjei:	Módja:
<ul style="list-style-type: none"> • tanulmányi munka • magatartási probléma • osztályközösségi program vagy probléma	<ul style="list-style-type: none"> • iskolai • évfolyam szintű • osztályszintű	<ul style="list-style-type: none"> • Igazgató hívhatja össze. • Kezdeményezheti továbbá: SZSZ, igazgató, osztályfőnök, • DÖK vezető tanár, szaktanár

A szülők értesítése a rendkívüli szülői értekezletről: e-naplón keresztül vagy postai úton.

Fogadóóra

Célja: a szaktanárokkal való egyéni találkozásokon véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai tevékenységéről.

Ideje: a szülői értekezletek közötti hónapokban (november, április)

Egyéni szaktanári fogadóóra

Heti egyéni fogadóórákat biztosítunk külön beosztás szerint, amely az éves munkaterv melléklete. Minderről a szülő az iskola honlapjáról szeptember első felében kap tájékoztatást.

További kapcsolat a szülőkkel:

- kérdőíveken keresztül
- nyílt napokon
- szülői fórumokon
- Szülői Szervezeten keresztül
- rendezvényeken

A szülőkkel szóban és írásban is rendszeresen kapcsolatot kell tartani, az alábbi módokon:

Szóban	Írásban	Elektronikus úton
telefonon, személyesen fogadónapon, szülői értekezleten, szükség esetén családlátogatáson	hivatalos levél, értesítés útján	e-naplóban, e-mailben, illetve az iskola honlapján keresztül

Kapcsolat az iskolával:

A hagyományok ápolása, a rendezvények szervezése, de a szülőkkel való kapcsolattartás eseményei is összefonódnak az iskolai történésekkel. A kollégium az iskola szerves része.

Kapcsolataink más intézményekkel:

- oktatási intézmények
- Idősek Otthona
- művelődési ház, városi könyvtár
- Kisfaludy Emlékház, Ramassetter Emlékház
- rendőrség, mentőszolgálat, tűzoltóság

10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

10.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozóvizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*
- *idegennyelvi szakaszvizsgára* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Vizsgáztatás módja:

tantárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
magyar nyelv és irodalom	igen	igen	nincs
történelem	igen	igen	nincs
angol nyelv	igen	igen	nincs
német nyelv	igen	igen	nincs
matematika	igen	elégtelen írásbeli esetén	nincs
informatika – digitális kultúra	nincs	nincs	igen
biológia	igen	igen	nincs
földrajz	igen	igen	nincs

fizika	igen	elégtelen írásbeli esetén	nincs
kémia	igen	elégtelen írásbeli esetén	nincs
természetismeret	igen	elégtelen írásbeli esetén	nincs
ének-zene	nincs	igen	nincs
vizuális kultúra	nincs	igen	nincs
művészetek - média	nincs	igen	nincs

A tantárgyak évfolyamokra lebontott vizsgakövetelményeit - a jogszabályváltozásokat és a Nemzeti Alaptanterv változásait követve - folyamatosan frissítjük, és a tanulók számára az iskolai honlapon tesszük elérhetővé.

10.3. Osztályozóvizsgák szabályzata

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha

- egyéni tanrend szerint tanul,
- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

A nyelvi előkészítő osztályokban az első idegen nyelvből a B2 komplex nyelvvizsgálattal rendelkezők számára szervezzük meg az előrehozott érettségihez szükséges osztályozóvizsgákat.

Az osztályozóvizsgák évfolyamokra lebontott tantárgyi követelményeit a Pedagógiai program tartalmazza.

Az eredményes osztályozó vizsgák után a tanuló felmentést kap az adott évfolyamon az adott tantárgy tanóráinak kötelező látogatása alól.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.

Az osztályozóvizsgák tervezett ideje:

egyéni tanrend szerint tanulóknak:

- 12. évfolyamon az 1. félév anyagából januárban, a 2. félév anyagából áprilisban,
- 9-11. évfolyamon az 1. félév anyagából januárban és a 2. félév anyagából júniusban

előrehozott érettségi vizsgát tevőknek:

- két-három tanév anyagából vizsgázó diákoknak márciusban és áprilisban,
- egy tanév anyagából vizsgázóknak áprilisban

Az osztályozóvizsgára jelentkezést az intézményvezető-helyettesnek kell benyújtani február 15-ig. A fentiekől eltérni egyéni kérelem alapján az intézményvezető döntése szerint lehet.

10.4. Az iskolai idegen nyelvi szakaszvizsga vizsgaszabályzata

Az adott tanév belső vizsgáinak tananyagát, követelményeit és várható időpontját a tanulókkal az első tanítási héten közölni kell. A tanulók a tanév során folyamatosan készülnek a vizsgára. A felkészülésben a szaktanár segíti őket. A vizsga feladattípusait a tanév során gyakorolják, a tanmenet készítésekor a használt módszereknél ezt figyelembe kell venni.

A vizsga céljai

A vizsga fő célja, hogy a tanuló az érettségi vizsgához hasonló vizsgahelyzetben adjon számot arról, milyen mértékben sajátította el a helyi tantervben meghatározott kompetenciákat.

További célok:

- a tanulók folyamatos tanulásának, felkészülésének biztosítása,
- a tanuló a felkészülés során az érettségi előtt rendszerezze tudását és ismételje át a tanultakat,
- visszacsatolás az adott tanévben nyújtott teljesítményről,
- az idegen nyelvek presztízsének emelése,

A vizsga szervezése

A vizsga szervezési feladatait az intézményvezető-helyettes, valamint az idegen nyelvi munkaközösség vezetője koordinálja. A szaktanárok az írásbeli és szóbeli vizsga teljes anyagát legkésőbb a vizsga előtt 3 munkanappal kötelesek leadni a munkaközösség-vezetőnek a vizsga zökkenőmentes szervezése érdekében.

A vizsga lebonyolítása

A vizsgára az adott tanév második félévében, az osztályozó értekezlet előtt legalább két héttel (általában május végén) sor. A pontos időpontról a diákokat a vizsga kezdete előtt legalább két héttel tájékoztatni kell. A vizsgát 8.30 órai kezdettel kell szervezni, az írásbeli és a szóbeli vizsga is ugyanazon a napon zajlik. A diákoknak ezen a napon nincs más tanórájuk.

A diákoktól elvárt a vizsgaalkalomnak megfelelő öltözet (a házirendben megadott iskolai ünnepi ruha) viselése.

A szakaszvizsga (az érettségi vizsgához hasonlóan) írásbeli és szóbeli részekből áll.

Írásbeli vizsga:

A vizsga időtartama maximum 2 órás lehet.

Az írásbeli feladatlapot a szaktanár(ok) köteles(ek) összeállítani.

Az írásbeli vizsga négy részből áll:

- olvasott szövegértés,
- nyelvhelyesség,
- hallott szövegértés
- íráskészség

Nyomtatott szótár használata csak a negyedik, íráskészséget mérő vizsgarésznél engedélyezett.

Szóbeli vizsga:

A szaktanár feladata a szóbeli tételsor kidolgozása, és megismertetése a diákokkal az adott tanév elején. Egy évfolyamon tantárgyanként minimum 10, maximum 20 tételből álló lista adható ki. A

megadott tételek legfeljebb az utolsó két tanévben tanított tananyagból kerülhetnek ki.

A tanulók szóbeli vizsgabeosztását a munkaközösség-vezetővel együttműködve a szaktanár előre elkészíti, azt a tanulókkal egyeztetni. A szóbeli felelet nem lehet hosszabb 10 percnél. A szóbeli vizsga min. kétfős bizottság előtt zajlik.

A szóbeli vizsga két részből áll:

- szóbeli téma kifejtése vizuális segédlettel
- szituációs gyakorlat

A vizsgateljesítmény értékelése:

A szakaszvizsgán szerzett osztályzat a KRÉTA-naplóban súlyozott értékű jegyként szerepel.

Szakaszvizsga (nyelvi előkészítőben)	1000%
Szakaszvizsga (angol nyelv)	800%
Szakaszvizsga (német nyelv)	600%

Első idegen nyelv

A gimnázium valamennyi tanulójának a **9/Ny, és 10.A** osztályokban kötelező az év végi szakaszvizsga letétele az első idegen nyelvből.

Évismétlő tanuló esetén a korábban letett sikeres szakaszvizsga eredménye beszámítható a diák kérésére.

A szakértői vélemény szerint mentességre jogosult tanulók értékelése a határozatokban leírtak alapján történik.

Orvos által igazolt betegség esetén szülői írásbeli kérésre a szóbeli és írásbeli vizsga pótlásának időpontjáról az igazgató dönt.

Külső vizsgák beszámítása

Az adott nyelvből B2 vagy C1 komplex nyelvvizsgával rendelkező tanulók mentesülnek a szakaszvizsga letétele alól.

A vizsgateljesítmény értékelése

A tanulók írásbeli és szóbeli teljesítményét az összpontszám százalékában határozzuk meg. Az írásbeli vizsga **80 %**-át, a szóbeli vizsga **20 %**-át adja a maximális pontszámnak.

Értékelési skála:

- 0 – 39% 1
- 40 – 59% 2
- 60 – 74% 3
- 75 – 89% 4
- 90 – 100% 5

Második idegen nyelv

A gimnázium valamennyi tanulójának a **10.C** és **11.A** osztályokban kötelező az év végi szakasvizsga letétele a második idegen nyelvből.

Évismétlő tanuló esetén a korábban letett sikeres szakasvizsga eredménye beszámítható a diák kérésére.

A szakértői vélemény szerint mentességre jogosult tanulók értékelése a határozatok alapján történik.

Orvos által igazolt betegség esetén szülői írásbeli kérésre a szóbeli és írásbeli vizsga pótlásának időpontjáról az igazgató dönt.

Külső vizsgák beszámítása

Az adott nyelvből komplex nyelvvizsgával rendelkező tanulók mentesülnek a szakasvizsga letétele alól.

A vizsgateljesítmény értékelése

A tanulók írásbeli és szóbeli teljesítményét az összpontszám százalékában határozzuk meg. Az írásbeli vizsga **60** %-át, a szóbeli vizsga **40** %-át adja a maximális pontszámnak.

Értékelési skála:

0 – 39% 1

40 – 59% 2

60 – 74% 3

75 – 89% 4

90 – 100% 5

11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel vagy átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

Felvétel által jogviszony létesíthető azzal a tanulóval, aki a felvételi eljárást sikerrel teljesítette, a felvételi rangsorban elfoglalt helye ezt lehetővé teszi.

Más középfokú iskolatípusból jelentkező tanuló átvétele csak az iskola helyi tantervéhez igazodó különböző vizsgák sikeres teljesítésével lehetséges.

A 8. osztályosok számára a felvételi eljárás rendje a következő:

Az iskola felvételi vizsgát nem tart, az elbírálás a hozott pontok alapján történik. A hozott pontokat a 7. osztály év végi és 8. osztály félévi jegyeiből számoljuk a készségtárgyak kivételével.

Az elérhető maximális pontszám 200 pont, ezen felül pluszpont szerezhető a tantárgyi dicséretekkel.

9. A osztályunkba fogadunk sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat. Ha a jelentkező élni kíván az Nkt. 47 § szerinti jogával, a jelentkezési laphoz csatolnia kell az erre vonatkozó kérelmet, valamint a szakértői bizottság véleményét.

A rangsorolás a tanulmányi eredményből számolt pontok alapján történik. Pontazonosság esetén előnyben részesül:

- HHH tanuló
- testvére(i) az intézményben tanulnak vagy tanultak

HELYI TANTERV

12. Az intézmény helyi tanterve, óratervek

12.1. Óraterv az 5 éves (nyelvi előkészítő évfolyamos) gimnáziumi kerettantervekhez

A táblázatok tartalmazzák az intézmény által tervezhető órakeret terhére az adott évfolyamokon és tantárgyakban megemelt óraszámokat.

A 11. évfolyamon kötelező a komplex természettudomány tantárgy tanulása 2 órában azon tanulók számára, akik nem a kémia, fizika, földrajz vagy biológia tantárgyak közül választottak legalább heti 2 órás fakultációt.

A 11. évfolyamon egy diák kötelező és választott óráinak száma nem lehet kevesebb, mint 30 óra/hét, a 12. évfolyamon pedig 29 óra/hét.

Óratervek a 2020/2021. tanévtől indítva (2022.09.01-től módosítva) felmenő rendszerben:

Tantárgyak	9/NY			9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
	0010	0011 tört.	0012 mat.				
Magyar nyelv és irodalom	2	2	2	3	4	4	4
I. idegen nyelv	12	12	12	3+2	3+2	4+1	4+1
II. idegen nyelv	6	6	6	3	3	3	3
Matematika	1	1	1+1	3	3	3+1	3+2
Történelem		+1		2	2	3	3+1
Állampolgári ismeretek							1
Biológia				3	2		
Fizika				2	3		
Földrajz				2	1		
Kémia				1	2		
Mozgóképkultúra és médiaismeret						1	1
Ének-zene				1	1		
Vizuális kultúra				1	1		
Digitális kultúra	3	3	3	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1
<i>Természettudomány vagy természettudományi fakultáció</i>	1	1	1			2	
<i>Kötött célú órakeret</i>						(4)	(4)
Kötelező alapóraszám	31	32	32	32	32	30	29
<i>Szabadon tervezhető órakeret / fakultáció</i>				(2)	(2)	4	5
Maximális órakeret	32	32	32	34	34	34	34

Az emelt matematikát vagy történelmet választók óraszámai a 9-12. évfolyamon:

Tantárgyak	9/Ny			9.c			10.c			11.c			12.c		
	NYE K	Tört. csop.	Mat. csop.	NYEK	Tört. csop.	Mat. csop.	NYEK	Tört. csop.	Mat. csop.	NYEK	Tört. csop.	Mat. csop.	NYEK	Tört. csop.	Mat. csop.
Magyar nyelv és irodalom	2	2	2	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	12	12	12	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
II. idegen nyelv	6	6	6	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	1	1	2	3	3	3	3	3	3	4	4	5	5	5	6
Történelem		1		2	2	2	2	2	2	3	4	3	4	5	4
Állampolgári ismeretek													1	1	1
Biológia				3	3	3	2	2	2						
Fizika				2	2	2	3	3	3						
Földrajz				2	2	2	1	1	1						
Kémia				1	1	1	2	2	2						
Mozgóképkultúra és médiaismeret										1	1	1	1		1
Ének-zene				1	1	1	1	1	1						
Vizuális kultúra				1	1	1	1	1	1						
Digitális kultúra	3	3	3	2	2	2	1	1	1	2	2	2			
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Tanulásmódszertan															
<i>Természettudomány vagy természettudományi fakultáció</i>	1	1	1							2	2	2			
Kötelező alapóraszám	31	32	32	32			32			30	31	31	29	30	30
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>				(2) (I. id. ny.)			(2) (I. id. ny.)			(4)	(3)	(3)	(5)	(4)	(4)
Maximális órakeret	32	32	32	34			34			34	34	34	34	34	34

12.2. Óraterv a 4 évfolyamos gimnáziumi kerettantervekhez

Óratervek a 2020/2021. tanévtől indítva (2022.09.01-től módosítva) felmenő rendszerben:

Tantárgyak	9.a		10.a		11.a		12.a	
	Normál	Dig. tag.	Normál	Dig. tag.	Normál	Dig. tag.	Normál	Dig. tag.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	4	4	4	4	4	
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3(+1)	3	3(+1)	3	4	4	5	
Történelem	2	2	2	2	3	3	4	
Állampolgári ismeretek							1	
Biológia	3	3	2	2				
Fizika	2	2	3	3				
Földrajz	2	2	1	1				
Kémia	1	1	2	2				
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1	1	1	
Ének-zene	1	1	1	1				
Vizuális kultúra	1	1	1	1				
Digitális kultúra	2	2+1	1	1+1	2	2		
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	
Tanulásmódszertan								
<i>Természettudomány vagy természettudományi fakultáció</i>					2	2		
Kötelező alapóraszám	32		32		30	31	29	29
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	(2) (I. id. ny./ dig. kult./mat.)		(2) (I. id. ny./ dig. kult./mat.)		4	4	5	5
	34		34		34	34	34	34

13. Moduláris és egyéb tantárgyak oktatásának értékelése, minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

Tantervi modulok:

- Utazás és turizmus /A tantárgyat 11-12. évfolyamon heti 2 órában oktatjuk./

A program célja:

- Segíteni a magyar fiatalokat abban, hogy kulturált és igényes turistákká, illetve vendéglátókká váljanak
- Átfogó képet adni a hazai és nemzetközi idegenforgalmi üzletág lehetőségeiről és legfontosabb jellemzőiről.
- Növelni az esélyt arra, hogy idegenforgalmi területen sikeresen tanuljanak tovább, illetve a tovább nem tanulók az idegenforgalom területén tudjanak elhelyezkedni. (Pályaválasztási orientáció.)

Az oktatás során elérendő célok:

- A tanulók tudjanak számot adni a tanévek során feldolgozott témákkal kapcsolatos fogalmak jelentéseiről.
- A tanulók a következő készségekben mutassanak fejlődést:
  - önálló információgyűjtés és feldolgozás, valamint ezek alkalmazása
  - véleményalkotás,
  - önálló, mérlegelő, felelős döntéshozatal,
  - konfliktusok szolgáltatói helyzetben való kezelési módja.
- Célunk, hogy a gyerekek megtanuljanak magukról, mint „csapattagról” gondolkodni.
- A tanulók mindegyike a következő típusú turisztikai cégről szerezzen közvetlen tapasztalatot:
  - TOURINFORM
  - Utazási Iroda
  - szálloda (Hotel Kapitány, Vár Csárda, egy nem sümegi szálloda)
  - étterem (Hotel Kapitány, Vár Csárda, egy nem sümegi vendéglátóegység)
  - Sümeg nevezetességei (Plébánia templom, Szt. Ferenc rendi templom, Vár, Püspöki Palota, Kisfaludy Múzeum, Ramassetter Emlékház)
  - Részvétel az „Utazás” kiállításon
- Tudja és ismerje a tananyag feldolgozása során használt fogalmakat, azok összefüggéseit. Adjon erről számot szóban az órai munka során, illetve félévente két alkalommal írásban.
- Vegyen részt legalább két az iskola által szervezett szakmai célú intézménylátogatáson.
- Önálló, tanórán kívüli feladatait rendszeresen készítse el, hiányzás esetén pótolja azokat.

A tananyag moduláris elrendezésű, négy kötelező és négy választható egységből áll:

Kötelező modulok:

- Az idegenforgalom jellemzői
- A turisták - a turizmus felhasználói oldala
- Utazás, elszállásolás és vendéglátás
- Programszervezés

Választható modulok:

- Környezetvédelem és turizmus
- Vállalkozás és marketing az idegenforgalomban
- Falusi turizmus

Értékelés: A szaktanár a fenti szempontok alapján a tanulókat érdemjeggyel (1-5) értékeli.

A továbbhaladás feltételei:

- A tanórákon való részvétel a törvényben meghatározott módon az igazolt és igazolatlan hiányzások figyelembevételével történik.
- A „követelmények” teljesítése (ld. korábban).
- Legalább elégséges osztályzat a fentieknek megfelelően.

Azon diákoknak, akik e tárgyból érettségi vizsgát szándékoznak tenni, a tanév utolsó tanítási napjáig egy projektdolgozatot kell elkészíteniük, melynek terjedelme és tartalma az OH által kerül meghatározásra.

14. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógus munkakörénél fogva - a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével - megválasztja az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket. A tankönyvek kiválasztása a munkaközösség egységes koncepciója alapján a hivatalos tankönyvlistából történik.

A tankönyvmegrendelés előtt az iskola tájékoztatja a szülőket, a diákönkormányzatot, figyelembe veszi a Szülői Szervezet és a DÖK véleményét.

A választott tankönyvek és taneszközök tartalma és feladatrendszere szolgálja a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzések, követelmények megvalósítását, az életkori sajátosságok figyelembevételét.

A kiválasztás alapvető szempontjai:

- megfelelés a kompetencia alapú oktatás céljainak,
- a tanítandó és tanulandó tananyag feldolgozásának minősége,
- a tanulhatóság,
- a kivitel,
- a tartósság,
- a tankönyv ára,
- a könyvtári készletek.

15. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A NYEK évfolyamtól - 12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium 11. 12. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

16. A választható tantárgyak, tanórai foglalkozások. A választás szabályai

- A jelentkezéssel kapcsolatos szabályokat a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 14-15.§ határozza meg.
- Az igazgató minden tanév május 5-ig közzéteszi, és a szülőkhöz írásban eljuttatja a tájékoztatót a választható tantárgyakról.
- Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről - a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt - a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló (a továbbiakban a tizennyolc év alatti és a gondnokság alatt álló együtt: kiskorú tanuló) szülőjét írásban tájékoztatni kell.
- A **szabadon választott tanórai** foglalkozásokat (fakultációkat) az **értékelés** és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A fakultációs tantárgyak osztályzatai a 11., illetve 12. évfolyamon tanult főtantárgynál kerülnek beszámításra. Amennyiben ilyen tantárgy az iskolai óraterv szerint már nincs a 11 -12. évfolyamon, akkor a fakultáció önálló tantárgyi jegyként kerül a bizonyítványba.
A sikeres középszintű érettségi vizsgával rendelkező tanuló amennyiben emelt szinten folytatja tanulmányait, a választott tantárgyból mentesül a fakultáció osztályzattal való értékelése alól.
- A tanuló minden tanév május 20-ig a szülő egyetértő aláírásával jelentkezési lapon adhatja le döntését a kötelezően választott tanórai foglalkozásról.

A választás módosítása:

- A tanuló az igazgatóhoz benyújtott írásbeli kérelemmel minden év május 30-ig kérheti választása módosítását. A tanulót döntésében a szakmai munkaközösségek segítik.
- A tanuló a tanév során legfeljebb egy alkalommal írásban kérheti a fakultációjának módosítását, amelyet az intézményvezető engedélyezhet a szaktanárok írásbeli véleményének kikérése után.
- A 11. évfolyamosok utolsó tanévre vonatkozó változtatási kérelmüket május 20-ig írásban nyújthatják be, egyébként a meglévő fakultációválasztás érvényben marad.
- A tanulónak - kiskorú tanuló esetén a szülőnek - írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

17. Kötelező és választható érettségi vizsgatárgyak, amelyből az intézmény vállalja az érettségire való felkészítést

A kötelező érettségi tantárgyak mellett iskolánk a következő tantárgyakból biztosítja a törvény által előírt érettségi vizsgára történő felkészítést:

középszinten

digitális kultúra, biológia, földrajz, fizika, testnevelés, ének-zene

emelt szinten

biológia, digitális kultúra, testnevelés

18. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai

Az iskolai nevelő- oktatómunka egyik fontos feladata a tanulók tanulmányi munkájának tanév közbeni folyamatos ellenőrzése és értékelése, a tanév végi minősítése, az ismeretek rendszeres számonkérése, a beszámoltatás megszervezése. Az előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességének megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult anyagokhoz kapcsolódó követelményekre is. A tanulói teljesítmények értékelését elsősorban az alapján végezzük, hogyan viszonyul a tantervben előírtakhoz.

Az elméleti jellegű tantárgyak esetében:

- félévkor és év végén a tanulók írásbeli dolgozatban adhatnak számot a tantervi követelményekről, a továbbhaladás feltételeiről,
- a tanulók munkáját egy – egy témakörön belül szóban és írásban is számon kérjük,
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész témakör anyagából dolgozatot írnak,
- speciális képességeket igénylő tantárgyak követelményeit, a tovább haladás feltételeit gyakorlati tevékenységgel ellenőrizzük,
- a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeknél figyelembe vesszük a szakemberek (Nevelési Tanácsadó) javaslatait.

Az iskolai beszámoltatás formái:

Szóbeli felelet vagy írásbeli, amely lehet:

- írásbeli felelet
- tudáspróba (alkalmanként)
- tájékozódó felmérő
- témazáró felmérő

- diagnosztizáló felmérés
- félévi, év végi – záró felmérés:
- központi feladatlapok, témazárók
- témazárók
- tankönyvek, munkafüzetek kijelölt feladatai, feladatsorai

Írásbeli számonkérési formák:

- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
- dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak).
- egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető
- Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk.

A dolgozatokkal kapcsolatos helyi szabályozás:

A **témazáró dolgozat** lehet központi vagy szaktanár által összeállított feladatsor. A témazáró dolgozat időpontját egy héttel előre be kell jelenteni a tanulóknak. Egy nap két témazárónál többet nem lehet íratni. A témazáró dolgozatokat a szaktanár az iskolában 1 évig megőrzi. Az eredeti dolgozatot a szülő megtekintheti, róla (díjazás ellenében) fénymásolatot készíthet a titkárságon. A röpdolgozat pillanatnyi felkészültséget mér, nem kell előre bejelenteni. A röpdolgozatot a diákok megkaphatják.

Javításra 15 munkanap áll a tanár rendelkezésére, ha hosszabb idő telt el, a diákok választhatnak, hogy elfogadják-e vagy sem a megajánlott jegyet.

Az óraközi munkát, hozzáállást a tanár bármikor osztályozhatja és beszámíthatja az érdemjegybe. A házi füzetek gondos vezetését a tanár osztályozhatja, és beszámíthatja a félévi és év végi osztályzatba.

A tanulók munkájának értékelése:

A tanulói munka értékelésére fokozottan érvényes, hogy a diákok által ismert rendszer szerint kell történnie. Fontos, hogy minden diákok tisztában legyenek az értékelés szempontjaival és tisztában legyenek a velük szemben támasztott követelményekkel.

A követelményeket minden tanár köteles betartani. Az egységes követelményrendszer megfogalmazása és megtartása a nevelőtestület, a munkaközösség-vezető és a kollégiumvezetés egyetemes feladata.

A tanulók munkáját félévente legalább 3 érdemjeggyel értékeljük.

Az értékelés területei

Csoportfoglalkozásokon, kötelező foglalkozásokon való részvétel, a tanulók tanulmányi teljesítménye, előrehaladása, fegyelem, szorgalom, rendszeret, tisztaság, a kollégiumi és az általános emberi rendszabályok, értékek tiszteletben tartása, közösségi munkavégzés, versenyeken való részvétel, eredmények.

Az értékelés formái, alkalmai

a) szóbeli értékelés

a napi munka során adott cselekedetekhez kapcsolódóan, diákokkal folytatott helyzetfeltáró beszélgetések során, szülői értekezleteken, fogadóórán, félévente kétszer, a naplók, ellenőrzők egyeztetése után, a félévi és év végi eredmények megszületésekor, a tantestület előtti értékelés, közös együttlétek (kirándulás, kulturális program, házi versenyek, vetélkedők) értékelése, felkérésre vagy önként végzett feladatok értékelése.

A közösségért végzett munka, a tisztaság és a tanulmányi eredmények értékelésébe bevonjuk a tanulókat, így fejlesztve erkölcsi ítélőképességüket és önkontrolljukat.

b) szöveges értékelés

kiemelkedő teljesítményű, illetve problémás tanulóknál levélben vagy az ellenőrző könyvön keresztül a szülő értesítése,

külső, illetve az iskolavezetés felkérésre készített vélemények, minősítések, összegzések, statisztikák

c) számszerű értékelés

A számszerűsítő értékelés egyértelműbbé teszi a diákok számára teljesítményük eredményességét, így hatékonyabban alakítható ki a diákokban az önkontroll, az önértékelés képessége, a realitásérzék.

A KRÉTA-naplóban szereplő osztályzatok súlyozása:

Témazáró dolgozat	200%
Dolgozat	100%
Szóbeli felelet	100%
Gyakorlati feladat	100%
Házi feladat	100%
Projektmunka	100%
Kiselőadás	100%
Ppt	75%
Csoportmunka	100%
Órai munka	100%
Szorgalmi	100%
Verseny	100%
Országos kompetencia mérés	200%
Próbaérettségi	200%
Fakultációs jegy 100%	100%
Fakultációs jegy 200%	200%
Szakaszvizsga (nyelvi előkészítőben)	1000%
Szakaszvizsga (angol nyelv)	800%
Szakaszvizsga (német nyelv)	600%
Másik intézményből hozott értékelés	100%

A gimnáziumban az írásbeli témazáró dolgozatok értékelése munkaközösségenként a következő módon történik:

- humán-munkaközösség (magyar nyelv és irodalom, történelem, rajz, művészetek, etika)

90% - 100%	jeles
75% - 89%	jó
50% - 74%	közepes
33% - 49%	elégséges
0% - 32%	elégtelen

- reál-munkaközösség (matematika, fizika, kémia, természetismeret, biológia, földrajz)

90% - 100%	jeles
75% - 89%	jó
50% - 74%	közepes
30% - 49%	elégséges
0% - 29%	elégtelen

- idegen nyelvi munkaközösség (angol, német)

90% - 100%	jeles
75% - 89%	jó
60% - 74%	közepes
40% - 59%	elégséges
0% - 39%	elégtelen

A szakaszvizsgák értékelése a PP.10.3 fejezetben található.

d) Tanulóink dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elveit, formáit, illetve tanáraink értékelésének, dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elveit, formáit az SzMSz tartalmazza.

Az értékelés szerepe a tanulók tudásának értékelésében

Az értékelés ösztönző hatású legyen a pozitívumok kiemelésével. Tükrözze a tanulók egyéni fejlődését. Az értékeléskor vegyük figyelembe a tanulók egyéni fejlődési ütemét, hozzáállását a tanuláshoz.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A hétfégi gyakorlást fontosnak tartjuk, ösztönözve a tanulókat arra, hogy írásbeli munkáikat lehetőleg pénteken készítsék el.

Az otthoni eredményes felkészülés feltétele: a tanulókat megtaníttuk az ismeretszerzés számukra ideális módszereire (tanulási technikák, sorrend, pihenő idő, külső tényezők stb.) Csak olyan feladatot kapjanak házi feladatként, amelyet órán megalapoztunk.

Optimális feladatmennyiséget adjunk, amennyi a tényleges fejlődést szolgálja. Az írásbeli és szóbeli feladatok esetében figyelembe kell venni, hogy a diákoknak hány tantárgyból kell átlagosan felkészülnie.

Az otthoni feladatadás is szükségszerűen differenciált legyen.

Motiváljuk tanulóinkat a plusz feladatvégzésekre (gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok). A memoriterek tanulására hagyjunk elegendő időt.

Tanulói felkészülés:

- Gimnázium délelőtt 8 tanóra, felkészülés délután 3 óra
- Egy – egy tantárgyra 0,5- 0,75 óra jut.

Annyi leckét szabad feladni, hogy az idő elég legyen egy átlagos képességű tanulónak Hosszabb terjedelmű fogalmazást 1 hét határidővel, hosszabb verset 1-2 hét határidővel kell feladni.

19. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás értékelésének elvei

Példás:

- az a tanuló, aki életkori sajátosságainak megfelelően **aktívan részt vesz** az osztály, az iskola életében,
- véleményével
- **kezdeményező szerepet** tölt be,
- **vállalásait teljesíti,**
- a **házirendet** igyekszik pontosan betartani,
- tanórákon és azokon kívüli foglalkozásokon, tanórai szünetekben **figyelmeztetett,**
- legfeljebb egy szaktanári írásbeli figyelmeztetője van.

Jó:

- az a tanuló, aki az osztály és az iskola által adott feladatokra önként ritkán vállalkozik, de vállalásait figyelmeztetten teljesíti,
- véleménynyilvánítása esetleges,
- tanórákon és tanórák közti szünetekben figyelmeztetett,
- a házirendet igyekszik betartani,
- legfeljebb egy írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetése van.

Változó:

- az a tanuló, aki az osztály és az iskola életében adódó **feladatokból ritkán vállal,**
- tanórákon és a tanórák közti szünetekben **figyelmeztetlen,**
- viselkedésével gyakran okoz problémát társainak, nevelőinek,
- a **házirendben** foglaltakat **többször megsérti,**
- legsúlyosabb figyelmeztető intézkedés vele szemben az igazgatói figyelmeztetés.

Rossz:

- az a tanuló, aki az osztály és az iskola rendjét, a házirendben leírtakat többször megsérti,
- a rossz tetteiben egyértelmű,
- a figyelmeztetéseket nem veszi komolyan,
- durva hangnemével és viselkedésével társai rosszallását is kivívja
- rontja az iskola hírnevét.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példás:

- annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában **kitartó**, a **képessége szerinti** legjobb eredményre törekszik,
- munkája **pontos, megbízható, precíz**, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- **többletfeladatokat vállal**, feladatait **önállóan** és megbízhatóan végzi el,
- érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tanórán kívülre is kiterjed.

Jó:

- a tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatait elvégzi, az órákra **képességeihez mérten lelkiismeretesen készül**, az órán megfelelően dolgozik,
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkavégzése ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást,
- önállótlan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag:

- a tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, **megbízhatatlan, pontatlan**, munkáját nem végzi el,
- képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz,
- **gyakran mulasztja el kötelességeit**, munkafegyelme rossz,
- **érdektelenség**, teljes közömbösség jellemzi.

20. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, matematikát, magyar nyelv és irodalom tantárgyakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A 11-12. évfolyamon a tanulók a továbbtanulásuk irányának megfelelő érettségi felkészítők közül választhatnak figyelembe véve a tantárgyak mellett az érettségi szintjét is.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne, mivel a felkészítő foglalkozások - a kerettanterv szerint- a kötelező óraszám részét képezik.

Az érettségi felkészítő foglalkozásokon végzett munkára a tanulók külön érdemjegyet a bizonyítványban nem kapnak (kivétel: Utazás és turizmus tantárgy), de teljesítményük az adott tantárgy félévi/év végi értékelésébe beszámítható.

21. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, esélyegyenlőségi intézkedések

Helyzetelemzés

Napjainkban, amikor a szülők egy része és a családok is nehéz helyzetbe kerültek, s a gyerekek egyre kiszolgáltatottabbak, az iskola jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre nagyobb az olyan hátrányos helyzetű gyerekek száma, akiket eddig nem tartottunk nyilván, de a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak. A családok morális és anyagi helyzete romlik. Ezek a problémák iskolánkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyermekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat.

Sümegegy város jellege, megyeszéki földrajzi helyzete miatt magas a munkanélküliség - sajnos nem is várható lényeges javulás a közeljövőben - felerősíti a problémákat. Jelentősen megnőtt a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó pedagógus munkája és felelőssége.

A gyermek és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik a nevelési - oktatási - pedagógiai tevékenységhez.

Célunk olyan légkör kialakítása, amely eleve kizárja, hogy bármelyik gyermek valamely oknál fogva hátrányos, kizáró helyzetbe kerüljön az intézményben. Nagyon fontos a tanulók személyiségének, életszemléletének olyan irányú fejlesztése, amely képessé teszi őket az ítéletalkotásra és a negatív jelenségek elutasítására.

Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenysége:

- a tanulók személyiségének fejlesztése, a megfelelő életszemlélet kialakítása az osztályfőnök - tanár - szülő együttműködésével,
- a tanulók fejlődését veszélyeztető okok felderítése, a káros hatások pedagógiai eszközökkel történő ellensúlyozása,
- a tanulási nehézségekkel küszködő tanulók kiszűrése, a magasabb évfolyamokba hozzánk kerülő tanulókra vonatkoztatva is,
- a veszélyeztetettség tudatosítása a következő területeken: a drog, az alkohol, a dohányzás, a televízió és a szex,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése,
- a személyi higiéné fontosságának erősítése, segítése.

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó nevelő tevékenysége:

- a veszélyeztetett körülmények között élő, nehezen kezelhető tanulók nyilvántartása,
- segítségnyújtás a veszélyeztetettség megszűnése érdekében,
- a rászoruló tanulók szociális támogatásának szorgalmazása,
- együttműködés a Szülői Szervezettel,
- az osztályfőnökkel együttműködve rendszeres kapcsolattartás az illetékes szervekkel, nevelőszülői felügyelőkkel, társadalmi szervezetekkel, a Családsegítő Gyermekjóléti Szolgálattal, az óvodai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel, a rendőrséggel,
- közreműködés az iskolai munkaterv gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos részének elkészítésében, a feladatok megoldásában,
- jelentések, javaslatok elkészítése, beszámoló a végzett munkáról,
- környezettanulmányok készítése,
- a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanórán kívüli tevékenységének szervezése, a megelőzés, a felderítés, az együttműködés biztosítása, a veszélyeztető tényezők visszaszorítása érdekében munkaterv, feladatterv készítése, IPR
- szoros kapcsolattartás a hivatalok gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó dolgozóival, szükség esetén eljárás kezdeményezése, gyors és hatékony intézkedés a gyermeket veszélyeztető helyzetben.
- rendőrök, és a drog prevenció területén dolgozók által tartott előadások

Iskolánkban esélyegyenlőségi csoport alakult a következő feladatok ellátására:

1. az intézménybe járó HH és HHH gyermekek feltárása,
2. az SNI, HH és HHH tanulók integrált oktatásának törvényben előírt feltételeinek biztosítása,
3. az egyéni tanrendben tanulók számának figyelemmel kísérése,
4. a szükséges támogatások, kedvezmények biztosítása,
5. a HH és HHH tanulók iskoláztatási támogatását szolgáló ösztöndíjas programok megtartása,
6. a HH és HHH tanulók kompetenciamérésen elért eredményeinek javítása,
7. a tanulmányi sikertelenségek okainak vizsgálata,
8. a tanulói hiányzások okainak feltárása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak fejlődésükben.

Károsan ható tényezők:

a család nehéz anyagi helyzetéből adódó

- lakásviszony, alacsony jövedelem,
- a család kulturális helyzete (iskolázottság hiánya),
- a család élete, nevelési módszerei,
- a család belső erkölcsi normái.
- a lakókörzet negatív hatása:
- helytelen viszony, kapcsolat kifogásolható magatartású és erkölcsű gyermekcsoportok- kal, felnőttekkel,
- pletyka, intrika, a környezet negatív kisugárzása.

Feladatunk a szociálisan hátrányos tanulók időben való felmérése, illetve a segítségnyújtás. Erre a feladatra legfőképpen hivatott az osztályfőnök, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztató, tehetséggondozó programok szervezése (szakkör, korrepetálás),
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, fogadónapon, faliújságon.

Szociális jellegű juttatások, támogatási formák:

- diákétkeztetés, menza 50 %-ának térítése a 3 és több gyerekes családoknak és sajátos nevelési igényű tanulóknak,
- motiválás, hogy a gyermek kollégiumi tanulószobai ellátást igényeljen,
- családlátogatások,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel való kapcsolattartás (konzultáció),
- szükség esetén a rászoruló gyermekek önkormányzati segélyezésére javaslattétel (törvényi szabályozásnak megfelelően),
- drog és bűnmegelőzési programok, mentálhigiénés programok,
- pályaválasztási programok,
- tankönyv- és tanszertámogatás az iskola anyagi lehetőségeihez mérten (kérvény alapján),
- alapítványi hozzájárulás a tanulmányi kirándulás költségeihez hátrányos helyzetű tanulónál,
- versenyeken való részvétel támogatása,
- pályázatokon való részvétel a szociális hátrányok enyhítése érdekében,
- az „Útravaló” ösztöndíjprogramban való részvétel támogatása,
- támogatások a Diákönkormányzat, illetve a Szülői Szervezet bevételeiből, az iskolai alapítványokhoz benyújtott kérvény alapján (osztályfőnöki ajánlás),
- zeneiskolai térítési díjkedvezmények adása,
- átmeneti időre a szociálisan hátrányos tanulóknak kollégiumi elhelyezés.

22. Egészségnevelési program

Az iskolai egészségnevelés célja:

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Az egészségnevelési program témakörei:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségek megismerése és megelőzése
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás a testi higiénia
- a környezeti ártalmak, és megelőzésük
- a személyes biztonság, és mások biztonságának biztosítása
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás
- mentális állapot védelme

Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikáció. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott oktatási-nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő, vagy erősítő módon ható ún. "rejtett tanterv", mely az iskolai mindennapok hozadéka, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Egészségnevelés, felvilágosítás

Az egészségnevelés, felvilágosítás alapja, hogy az emberi viselkedés racionálisan szervezett. Több és helyes tudás helyes döntés ehhez, az életvezetés helyes alakításához vezet. Az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívták fel a figyelmet

Az ismeret önmagában nem elegendő a viselkedés befolyásolására; bizonyos magatartásformák esetében a háttérben meghúzódó motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítás a révén, ellenükben érdemi változást tudnánk elérni.

Rizikó csoportos megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenységet jelent

A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához.

A másodlagos prevenciónál a kiindulópont a megbetegedés korai jegyeinek azonosításán múlik, tehát nem az egészség fenntartása a cél, hanem a betegség vagy a hajlamosító tényezők korai észlelése, majd az ehhez kapcsolódó célzott beavatkozás.

A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák háttérében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett pedagógusok hiányában külső szakértők bevonásával törekednek arra, hogy szocializációs lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

A kortársak befolyásának szerepére helyezi a hangsúlyt. A korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek jelentékeny százalékában a kortárs csoport nyomására, hatására jelennek meg. Az első cigaretta elszívása, az első részegség, az első illegális droghasználat: mindegyik a társas tevékenység részeként történik meg, gyakran az "ifjúsági kultúra" - vagy inkább szubkultúra szerves elemeként. A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van.

Egészségfejlesztő team tagjai

- az iskola igazgatóhelyettese
- az iskolai védőnő
- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus
- a kollégium vezetője
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelők,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus.

Az egészségnevelési céljaink megvalósulását az alábbiak segítik:

Az iskola-egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, dokumentálása, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros

elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció)

- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével és az iskolai védőnővel egyeztetve.
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.
- Egészségnevelésben való részvétel, felvilágosító előadás, prezentáció tartása, éves ütemterv szerint

Feladataikat, tevékenységüket meghatározó témakörök:

- Az életmód és betegségek összefüggései
- Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az "iskolai diagnózis" felállítása, megoldási javaslatok.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek kezelésében, megoldásában.
- Tanácsadás, környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben
- Könnyített testnevelésre, gyógytornára utalás

Tanulóink egészségkultúrájának fejlesztése az iskolai védőnő fő feladata. Szervezi a tanulók és a közalkalmazotti közösség évenkénti szűrővizsgálatát. Igény szerint tanácsadás az arra rászorult tanulóknak, munkatársaknak. Koordinálja az egészségnevelő, drogprevenciós foglalkozások megtartását az évfolyamokban, osztályokban és a kollégiumban.

Speciális esetekben:

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők igénybe vétele: Szociális veszélyeztetettség esetén, illetve képességhiány felismerésekor segítségkérés.

Nemzeti Népegészségügyi Központ: Tervezett vagy szűrőpróbaszerű iskolai ellenőrzés. A szakmai gyakorlatok előtti speciális alkalmassági vizsgálatok elvégzése.

Rendvédelmi szervek: A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, bombariadók megelőzésében, rendezvényeinken rendészeti feladatok ellátásával, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontokat érvényesítjük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban,
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási programon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlat és légzőtorna,
- arra törekszünk, hogy minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen, még az eltérő adottságú tanulóknak is; a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgás programban,
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít, játékokat és táncot is tartalmaz.

Helyzetértékelés

- szülők
- igazgató
- iskolavezetés
- egészségfejlesztés programjához kapcsolódó tanárok
- iskolavédőnő
- iskolaorvos
- egészségfejlesztésbe bekapcsolódó tanárok
- az iskola végzős diákjai segítségével.

Az egészségfejlesztésben részt vevő személyek, csoportok

a) az iskola munkavállalói

- iskolaorvos, védőnő
- testnevelési munkaközösség tagja
- diákönkormányzat patronáló tanár
- osztályfőnöki munkaközösség tagja
- reál munkaközösség képviselője.

b) segítő kapcsolatok

- Szülők, család, Szülői Szervezet
Évente egy alkalommal a szülők számára szervezett rendezvény célja a tájékoztatás, korszerű ismeretek nyújtása. A témákat az éves munkatervben rögzítjük, majd az aktuális havi programban pontosítjuk. Programjainkon szorgalmazzuk a szülő – gyerek közös részvételt.
- Gyermekjóléti szolgálat, Nevelési tanácsadó, családsegítők
A gyermekvédelmi munkában közös érdek, hogy rendszeres munkakapcsolat alakuljon ki.
- Rendvédelmi szervek
A bűnmegelőzésben közös programok kialakítására törekszünk: fórumokat szervezünk, ahol tanulóink közvetlenül az érintett terület szakemberinek tehetik fel kérdéseiket
- Meghívott vendégelőadók

Tanári magatartás

Az egészségfejlesztés fontos hozzáadott értéke mindaz, amit a tanár képvisel. Célszerű, ha a tanár viselkedése összhangban van az általa hirdetett elvekkel (pl. dohányzással, alkoholfogyasztással, mozgással kapcsolatban stb.)

Ez okból az iskola tornatermében heti egy alkalommal lehetőséget biztosítunk a tanárok rekreációs sporttevékenységére. Az iskola edzőtermének használatát igény szerint biztosítjuk. **A tanár** motivál felkészültségével, nevel a megjelenésével, példamutatásával mintát ad.

A tanár segíthet:

- ha rendszeresen figyel a termek szellőztetésére,
- ha tájékozódik a tanulók iskolai környezetéről és szorgalmazza annak rendezettségét,
- ha a tantermek berendezését a tanulók életkori sajátosságához igazítja,
- ha megismeri a tanuló rész képesség zavarait és az azt segítő módszereket,
- ha ügyel a tanulók megfelelő testtartására,
- ha az ülésrendet megfelelő időszakonként változtatja.

Tanórán kívüli szabadidős tevékenységek

- túrák, kirándulások,
- rajzpályázatok,
- könyvtári klubfoglalkozások,
- egészségvédelmi vetélkedők.

22.1. Mindennapi testedzés

Célja: a gyermekek testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, áttételesen előidézve a szellemi teljesítmény javulását. Annak érdekében, hogy a testmozgás hatékony legyen, a következő szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek mindennap vegyen részt a testmozgásban,
- a keringési és légzési rendszer megfelelő terhelése,
- a testnevelés órákon legyen gimnasztika, helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatok,
- a testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen,
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatása érvényesüljön,
- a testmozgás program játékot és táncot is tartalmazzon.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

A tanulók heti kötelező 5 testnevelés órából min. hármat az 1-7. órában tartunk, két tanóra teljesítésére délutáni sportfoglalkozásokat szervezünk, amelyen a részvétel érdeklődési kör szerint történik. 2 óra teljesítését egyéb sportszervezet által kiállított igazolás alapján is elfogadjuk.

Iskolánk megállapodást köthet a sportolásra alkalmas intézményekkel a tanórán kívüli sportolással töltendő órák teljesítésére.

A mindennapos testnevelés megoldási módjai:

- tanórai keretben kötelező tanóra,
- testnevelés órát nem tartalmazó napokon felkínált sportfoglalkozások,
- külön óra, lásd gyógytestnevelés, tömegsport-foglalkozások
- atlétika,
- sportjáték (labdarúgás fiú- lány, kézilabda, röplabda),
- társastánc, aerobik,
- úszás, gyógyúszás (lehetőség szerint),
- sportegyesületi tevékenység.

22.2. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai fittség-mérési rendszere (NETFIT) 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően három zónába kerülhetnek: egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába. Ez szoftveres alkalmazás segítségével személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítása

szabályozza a NETFIT tartalmi kereteit.

Az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa méri fel a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában. Az országosan egységes mérési módszer a hozzá kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulókra terjed ki, melynek célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése. A rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli. A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó adatai tanévenként elemzésre kerül és meghatározza a szükséges intézkedéseket elsősorban testnevelés órai keretek között.

A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

23. Környezeti nevelési program

Helyzetelemzés

Iskolánk másfél évszázada szolgálja a magyar közoktatást, amely során mindig meghatározó erővel bírt városunk, kistérségünk szellemi életére. Beiskolázási körzetünk az egész Dunántúlra kiterjed.

Természeti környezetünket a Kisalföld sík vidéke, a Bakony, mint középhegység és a Dunántúli dombság találkozása jellemzi. A Kis - Balaton közelsége, a Balaton - felvidéki Nemzeti Park jó lehetőséget adnak a tartalmas környezeti nevelés programjának kidolgozására.

Épített környezetünket jellemzi a középkori vár, a barokk kisváros, ami a történelmi hangulatával meghatározó élmény a városba érkezőknek, s az itt tanulónak egyaránt.

Történelmi jellegzetességeink:

- Mogyorósdomb, ősemberbánya
- törökkori kapcsolatok (vár- várostrom)
- barokk jellegzetességek stb.

Irodalmi hagyományok (Kisfaludy Sándor, Szabó Dezső, Simon István) stb.

Mesterségek, amelyekkel a környékünkön találkozhatunk:

- fazekasság
- hímzés
- kékfestés
- fafaragás
- csipkeverés
- csuhézás stb.

Az iskola helye és épületei

Intézményünk épülete Sümeg történelmi múltú belvárosának részét képezi. Az épület falai a hagyományokat, az elődök szellemiségét idézve sajátos miliőt teremtenek oktató-nevelő munkánkhoz.

Az épület viszont sok teendőt ad, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai élet. Az iskolát körülvevő forgalmas belvárosi környezet szintén befolyásolja környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

Az erőforrások, partnerek

Külső partnerek:

- a térség környezetvédelemmel foglalkozó szervei,
- Sümeg Város Önkormányzata,
- Bakonyerdő Zrt.,
- Everplast Zrt.,
- környezetvédő szervezetek,
- magánszemélyek.

A szakmai előkészítés feladatát főként a reál-munkaközösség, az iskolai ÖKO-csoport tagjai, valamint a feladatot szívesen vállaló tanárok végzik.

Belső személyi erőforrások:

- **Iskolavezetés:** Támogatja a környezetnevelési programokat, a minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Az anyagi források megteremtéséhez pályázati lehetőségeket keres.
- **Tanárok:** Segítenek a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyakba beépítve ezeket. Odafigyelnek a példamutató magatartásra, részt vesznek a környezeti nevelési programokon, segítenek azok szervezésében.
- **Diákok, (diákönkormányzat):** A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések...).
- **Osztályfőnöki közösség:** Segít a tanulók ismereteinek, tapasztalatainak összehangolásában, az aktualitások feldolgozásában.
- **Technikai dolgozók:** Napi munkájukat igyekezzenek környezetbarát technikákkal megvalósítani.
- **Szülői Szervezet:** Segítő részvételükre számítunk programjaink lebonyolításában.

Alapelvek, célok

Jövőkép, hosszú távú célok

- A természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése illetve továbbfejlesztése, az együttműködés kiterjesztése a humán tárgyra az egész intézményben.
- Elősegíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására,- elősegítve az élőtermészet fennmaradását -, állampolgári kötelességeik felismerésére és jogaik gyakorlására.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába, szépítésébe. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a

környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá.

- A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban / globális szemléletmód, kreativitás, problémamegoldó gondolkodás, együttműködés, tolerancia, kommunikáció, médiahasználat, stb./.

Konkrét célok és feladatok

- Lakóhelyünk és a közeli természeti környezet értékeinek megismerése, óvása.
- A természeti és mesterséges környezet esztétikumának alakítása.
- A hagyományok tisztelete, megismerése.
- Igényes környezeti kultúra kialakítása a tanterekben, az iskola belső területén, az iskola körül. (Aktuális dekoráció, derűs hangulatú, virágokkal díszített belső terek.)
- Anyag- és energiatakarékosságra nevelés.
- A helyes fogyasztói szokások alakítása. (Étkezési és vásárlói szokások megfigyelése.)
- Városunk környezetvédelemmel kapcsolatos üzemének megismerése (pl. szennyvíztisztító).
- Az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolarádió, DÖK programok).
- Helyi problémák feltérképezése.

A középiskolai korosztály oktatásának, nevelésének széles spektruma komoly lehetőség a környezettudatos szemlélet kialakításában.

Valamennyi tanár oktató-nevelő munkájában fontos szerepet játszik a környezeti tudatosság és az egészséges életmód, a fenntartható fejlődés eszme- és értékrendszere. Ezeket szem előtt tartva készítik el az éves munkatervüket, s napi gyakorlatban élnek annak lehetőségeivel. A nevelőtestület tagjai csatlakoznak a környezet megóvására, szépítésére irányuló akciókhoz (pl. szemétszedés).

A környezeti nevelés programjának fő területei:

- a környezettudatos életmód,
- interaktív módszerek,
- kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségek kialakítása.

Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási stratégiákat tudunk kialakítani.

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. Fontos, hogy a kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között megvalósuljon az együttműködés. Szükségesnek látjuk az osztályfőnökök bevonását, az osztályfőnöki munkaközösség aktivitását is felhasználva.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

Tanórai keretben:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Ebben jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés.

Minden tantárgy tanításához a szaktanárok kidolgozzák a helyi tanterv ill. a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

Tanórán kívüli programok

- rajzpályázatok alkalomszerűen
- az „Év geográfusa” „Év kémikus” pályázatok kiírása, amelyeknek fő témái: szűkebb környezetünk környezetvédelmi problémái
- részvétel a várostakarítási akcióban
- egészségnevelési vetélkedő
- megemlékezés a Föld Napjáról
- Víz világnapi versenyeken való részvétel
- papír-, illetve elemgyűjtési verseny
- üzemlátogatás szervezése
- Ökohét megszervezése (vendégelőadók meghívása, faültetés az udvaron, házi környezetvédelmi verseny...)

Az iskolai környezet

Az iskolai környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.

A helyi adottságokat és lehetőségeket kihasználva minél egészségesebb és esztétikusabb környezet kialakítása szükséges az itt tanuló diákoknak és az itt dolgozó felnőtteknek.

Ennek érdekében:

- Tovább kell folytatni az iskolaudvarok zöldesítését, amelynek gondozásába a tanulókat is be kell vonni.
- Meg kell oldani az udvarok portalanítását.
- Szükség van a vizesblokkok korszerűsítésének folytatására.
- A felújításokat, festéseket folytatni kell.
- Szükség van a tantermi dekorációk, szemléltetőképek folyamatos felújítására, cseréjére.
- Nagyobb hangsúlyt kell fektetni az anyag- és energiatakarékos iskolaműködtetésre.
- A rend és a tisztaság elérésének érdekében erősíteni kell az ügyeleti rendszert. (energia járőrszolgálat megszervezése)

MELLÉKLETEK

1. Intézményünk minősített „Jó gyakorlatai”

„Jó gyakorlataink” olyan innovatív folyamatok, módszerek, cselekvések és eszközhasználatok komplex együttese, amelyek az intézményi napi gyakorlatban és működésében megtapasztalhatók, több éve sikeresen és hatékonyan alkalmazottak, kipróbáltak, ezért eredményesen adaptálhatók, fenntarthatók, fejleszthetők, dokumentálhatók. Az átvett innováció a továbbiakban a felhasználók által is elismert szolgáltatásként képes működni.

Minősített „Jó gyakorlataink” tehát adott szakmai kritériumoknak megfelelő innováció, oktatási, pedagógiai gyakorlatok, amelyek az intézmény fejlesztőmunkáját az osztálytermi, illetve egyéni fejlesztési szintig pozitívan befolyásolják.

	Jó gyakorlat neve
1.	Nyelvi hét
2.	Valentin napi dalfordító verseny
3.	Képtár látogatása idegen nyelvi órán

1. jó gyakorlat címe: Nyelvi hét

A jó gyakorlat célja, célcsoportja:

A memória fejlesztése, előadókészség, kommunikációs készség fejlesztése, az egyéni stílus kialakításának képessége.

Az ok-okozati összefüggések felismertetése, lényeglátás, információgyűjtés, multimédiás eszközök használata. Könyvtárhasználati ismeretek használata a gyakorlatban.

Célcsoport: középfokú intézmények tanulói

Anyanyelvi versenyek (Helyesírási és nyelvhelyességi verseny, Szavalóverseny, Könyvtárhasználati verseny)

Idegen nyelvi versenyek: angol szépkiejtési verseny, angol nyelvi verseny, német nyelvi országismereti verseny)

Könyvklub – foglalkozás, verseny

Az iskolában tanultak hétköznapi hasznosítása, az anyanyelvi, szövegértési, szövegalkotási, idegen nyelvi, lényeglátási kompetencia fejlesztése, helyesírási készség fejlesztése. Térjünk ki a szlengre, ifjúsági nyelvre, diáknyelvre a feladatok során.

A feladatok újszerűsége több esetben meglepi tanulóinkat, a verseny után az anyanyelvi és idegen nyelvi órákon a feladatokat ellenőrizzük, mindenkivel megoldjuk.

Fő tevékenységek:

- helyesírás gyakorlás
- nyelvhelyességi feladatok megoldása
- adekvát stílus kiválasztása
- szövegalkotás
- szövegértés

- lényeg kiemelése
- memorizálás
- előadás
- információgyűjtés
- releváns-irreleváns tények megkülönböztetése
- internethasználat
- digitális adathordozók, multimédiás eszközök használata
- projektmunka

Alkalmazott módszerek:

- projekt
- egyéni munka

2. jó gyakorlat címe: Valentin napi dalfordító verseny

A jó gyakorlat célja:

A jó gyakorlat elsősorban az idegen nyelvi, a kulturális, az anyanyelvi, a kommunikatív, a szociális kompetenciafejlesztést szolgálja a digitális kompetenciafejlesztés bevonásával.

Célcsoport:

A jó gyakorlat minden általános iskolában, gimnáziumban, minimum 2 év angoltanulás után heterogén csoportokban megvalósítható.

Fő tevékenységek:

angol dalszövegek magyarra fordítása a dallam, ritmus figyelembe vételével Alkalmazott

módszerek: fordítás nyomtatott, illetve internetes szótár segítségével

3. jó gyakorlat címe: Képtár látogatása idegen nyelvi órán

A jó gyakorlat célja:

- tantárgyközi oktatás elősegítése
- diákok művészeti, kulturális nevelése
- idegen nyelvi, kommunikatív kompetencia fejlesztése
- kreativitás, asszociációs képesség, kooperáció, önismeret fejlesztése

Célcsoport:

Általános iskolai, gimnáziumi tanulók minimum fél év idegen nyelv tanulása után.

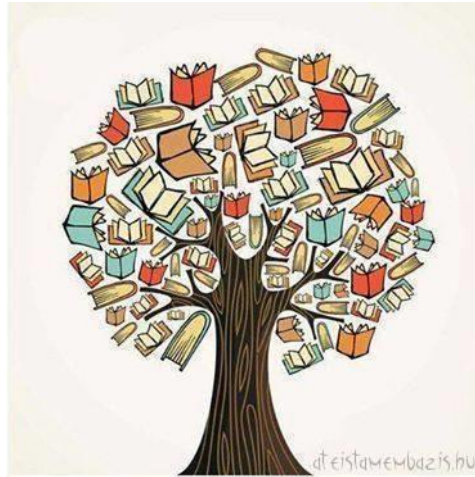
Fő tevékenységek: Festmények, művészeti alkotások megtekintése, jellemzése

Alkalmazott módszerek: kommunikáció elősegítése, szókincs fejlesztése

2. Könyvtár-pedagógiai Program

**„Nincs szükség arra, hogy az ember egy személyben tudjon mindent,
de ismernie kell, hol és hogyan tudja bármilyen kérdésre
megtalálni a választ.”
(Adam J. Jackson)**

**Az olvasás súlyosan
károsíthatja
a tudatlanságot**

A vonatkozó jogszabályok felsorolása

1. **2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről**
2. **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.**

64. Az iskolai, kollégiumi könyvtár működésére, eszközeire, felszerelésére vonatkozó szabályok

163. § (1)” Az iskolai, kollégiumi könyvtár az iskola, kollégium működéséhez, pedagógiai programjának megvalósításához, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá a könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység.”

166. § (1) Az iskolai könyvtár alapfeladata
c) az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása,

167. § (1) Az iskolai, kollégiumi könyvtár gyűjteményét a helyi pedagógiai programnak megfelelően, a tanulók és a pedagógusok igényeinek figyelembevételével kell fejleszteni.

Általános könyvtár-pedagógiai rész

Küldetésnyilatkozat:

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni amit csinálunk és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”
(Szentgyörgyi Albert)

1. Az iskolai könyvtár rövid bemutatása, helye az iskola pedagógiai programjában

Az iskolai könyvtár a Kisfaludy Sándor Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola szerves része. Tudás- és forrásközpont, amely segíti a 4 és 5 osztályos gimnáziumi képzést és a zeneiskola munkáját is. A gyűjtemény szakszerű, folyamatos fejlesztését biztosítani kell: a tanítás és tanulás folyamatának segítségét, a tehetséggondozást, a lemaradók felzárkóztatását, amit könyvtár-pedagógiai programunk legfontosabb feladatának tekintünk. A könyvtár-pedagógia az iskola Pedagógiai Programjában és tevékenységében három területen jelenik meg:

- a tehetséggondozásban, könyvtári rendezvényeken, versenyekre felkészítésben, szakkörben,
- a könyvtár-pedagógia eszközeivel és módszereivel tartott szaktárgyi órákon, amely órákat szaktanárok tartják, szükség szerint kéri a könyvtáros tanár előkészítő segítségét,
- a könyvtárhasználati órákon, amelyeket a könyvtáros tanár tart meg.

2. Működési- és személyi feltételek

A könyvtár egy kölcsönző raktár részből és egy olvasóteremből áll, ahol kényelmesen elfér egy 30 fős osztály. A könyvtár vezetését egy főállású könyvtáros látja el.

3. A könyvtár-pedagógia helyzete és szerepe az intézményben

A könyvtár forrásközpont szerepét igyekszik betölteni. Mindehhez új dokumentumokra lenne szükség. A finanszírozás fenntartói feladat. Az állomány 90%-a régi kiadvány.

A feldolgozás a Szirén 9 könyvtári rendszerben történik, folyamatosan.

A könyvtár sok lehetőséget biztosít rendezvényeivel a tehetséges tanulóknak, és segíti a lemaradók felzárkóztatását is (pl. könyvtárhasználati verseny, facebook-csoport)

4. Kapcsolatok: iskolán belül és kívül

A könyvtár kapcsolata a tanulókkal jó, szeretnek szünetekben itt böngészni, beszélgetni. A programokra is szívesen jelentkeznek. A tanár kollégák nagy része is gyakran fordul a könyvtárhoz, ha szakirodalomra, DVD-re van szüksége.

Törekszünk rá, hogy lehetőség szerint mindig könyvtári környezetben történjen a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek tanítása. A digitális oktatás időszakában a könyvtári ismeretanyag és a feladatok PPT formájában feltöltésre kerülnek az osztálycsoportokba.

Fontos a könyvtárostannal való egyeztetés, a különböző könyvtári foglalkozások előkészítése.

Jó kapcsolatokat ápolunk a helyi művelődési házzal. A helyi általános iskola könyvtárával az anyanyelvi hét keretében alakult ki kapcsolat.

A könyvtár-pedagógia céljai, feladatai

Fejlesztési területek, módszertani alapelvek, kulcskompetenciák (NAT)

A célokat két csoportra oszthatjuk:

1. személyiség fejlesztés: a könyv és könyvtárhasználattal összefüggő igények és szokások kialakítása: önművelésre, önálló ismeretszerzésre nevelés, a könyvtárhasználóvá, olvasóvá nevelés. Mindezek hozzájárulnak a diákok személyiségének fejlesztéséhez is: aktivitás, kezdeményező képesség, önálló, kreatív, kritikus gondolkodás, koncentráció, rendszeret, növekvő önbizalom. Az iskolai könyvtárnak kiemelkedő szerepe van az olvasóvá nevelésben.

2. az információ szerzés tudása, információs műveltség: a könyvtári rendszer és szolgáltatásainak, tájékoztató segédleteinek megtalálása, a könyvtári dokumentumok használatához szükséges tudás elsajátítása, az információ megszerzésének, kritikájának, szelektálásának, átvételének és felhasználásának készsége, a problémamegoldás, mely egyben a tanulási technikák alkalmazásának összetevője is.

A célok megfogalmazása a fenntartó, az iskola és a társadalmi környezet elvárásainak figyelembevételével történik.

Sümege és az iskola hagyományaihoz illeszkedik pl. az anyanyelvi hét, amelynek keretén belül a Könyvtárhasználati versenyen tehetik próbára a diákok irodalmi tudásukat.

Arra törekszünk, hogy iskolánk kiemelt területként kezelje a tanulók megtanítását arra, hogy a számukra fontos információk megtalálásához szükséges ismereteket, készségeket kialakítsa és fejlessze. Így diákjaink későbbi tanulmányaik, illetve munkájuk során nem kerülnek hátrányos helyzetbe. A könyvtárhasználati órák minden kulcskompetenciát fejlesztenek.

A 9. évfolyamban cél:

1. Különböző könyvtártípusok szerepének, feladatának megismerése. Tudja, hogy melyik milyen funkciót lát el. Tudja, hogy hazánk nemzeti könyvtára az Országos Széchényi Könyvtár.
2. Tudjon szabadpolcon keresni!
3. A legfontosabb kézikönyvek használatának és a tájékozódásban betöltött szerepének megismerése, gyakoroltatása, adott témához információk gyűjtése.
4. Tudjon a legfontosabb kézikönyvekben keresni. Ismerje azok tartalmi és formai jellemzőit, használatuk módját.
5. Tárgyi katalógusok használata. Tudjon keresni egy-egy témához. Tudja, hogy a szakjelzet és a tárgyszó a dokumentum tartalmát fejezi ki.
6. Ismerje meg az ETO főosztályait, próbáljon meg egy-egy témához tárgyszavakat alkotni.
7. Ismerje meg a különböző keresések alapvető lépéseit.
8. Ismerje meg a hivatkozás, idézés szabályait.

A 10. évfolyamban cél:

1. Ismerjen meg elektronikus dokumentumokat, azok jellemzőit, s legyen képes azok használatára.
2. Ismerje meg az adatbázisok különböző típusait, jellemzőit, s azok használatát,
3. az elektronikus információkeresés technikáit, szabályait és lehetőségeit,
4. az elektronikus és virtuális könyvtárak fogalmát, néhány konkrét könyvtárat, s azok használatát, gyűjtőkörét,
5. az elektronikus katalógusokban történő keresés szabályait.
6. Ismerkedjen meg a referátumkészítés szabályaival,
7. az internet lehetőségeit, az elektronikus dokumentumok jellemzőit, csoportosítását,
8. az adatbázisok típusait, és használatát, kézikönyv és segédkönyv-jellegű adatbázisok használatát,
9. az elektronikus információkeresés technikáit, szabályait,
10. elektronikus és virtuális könyvtárakat, elektronikus katalógusok használatát.
11. Különböző témákhoz információkat gyűjtsön hagyományos és elektronikus dokumentumokból, ismerje az adatok pontos lejegyzésének szabályait, az idézés, hivatkozás szabályait hagyományos és elektronikus dokumentumoknál.

A könyvtári órák megtartásának időpontja a tanmenetben előírtak alapján a szaktanárokkal történő egyeztetés alapján konkretizálódik.

A tanárok, tanulók önképzéséhez, ismereteik bővítéséhez, ezeken felül pedig szabadidejük hasznos eltöltéséhez is hozzájárul a könyvtár. Pl.: A könyvtáros vezetésével kézműves foglalkozásokon vehetnek részt a kreatívabb diákok, ahol a környezettudatosság és újrafelhasználás erősítésére törekszünk.

Könyvtárhasználati ismeretek. Helyi tanterv

Bevezetés

A **könyvtár forrásközpontként** való használata az **önművelési** képességek és az egész életen át tartó önálló tanulás alapja. Az iskolai és a más típusú könyvtárak, megismerésével, valamint a velük végzett tevékenységek gyakorlásával, tudatos, magabiztos használói magatartás alakítható ki. Az **információkeresés** területén kiemelt cél, hogy a tanuló tudatosan gondolkodjon a folyamatról és tervezze azt. Ehhez elengedhetetlen, hogy ismerje a dokumentum- és segédkönyvek típusait, jellemzőit és azok információs értékét. Ezen tudás segíti őt a feladatokhoz szükséges **kritikus és válogató forráskiválasztáshoz** és információgyűjtéshez. Tudatosítani kell **az információszerezés etikai szabályait**, jogi vonatkozásait. **E tudás tantárgyközi**, hiszen minden tudományágnál felhasználható. A témakör gyakorlatközpontú, folyamatos tevékenykedtetéssel és együttműködést igénylő csoportmunkával differenciál. Mind az anyanyelvi, mind a digitális kulcskompetenciák fejlesztésére lehetőség nyílik. A könyvtárhasználat tanítása során cél, hogy a tanulók önállóan és tudatosan használjanak könyvtárakat, információforrásokat.

Erre szolgálnak a könyvtárhasználati és az egyéb tantárgyi könyvtári órák. A könyvtárhasználat az osztályfőnöki, a digitális kultúra, valamint a magyar nyelv és irodalom órákba épül be, de helyettesítő órák keretében is megtartható az aktuális tananyaggal összhangban. A kerettanterv egészét átszövi. Ismeretanyaga az általános iskolai anyagra építve a középiskola 9-10. évfolyamában illeszkedik a különböző műveltségterületek követelményeihez. Magában foglalja a kommunikációs kultúra, a szövegértés fejlesztését és a tanulás tanítását is.

Követelmény:

A tanulók ismerjék a könyvtártípusokat! Ismerjék és használják környezetük könyvtárainak a szolgáltatásait! Tudják elkülöníteni területi, tudományos, szakmai vagy más szempontok alapján a könyvtárakat, felhasználóként a szolgáltatások oldaláról legyenek képesek kiválasztani a számukra megfelelőket, ismerjék ezeknek a könyvtáraknak az elérhetőségét!

Ismerjék föl az információs központok, adatbankok jelentőségét!

Megadott szempontok alapján tudjanak ismereteket meríteni a hagyományos és digitális dokumentumokból!

Tudják, hogy az új technológiákon alapuló informatikai eszközök kibővítik a hagyományos könyvtári tájékoztatás, tájékozódás kereteit!

Szerezzenek ismereteket, ill. tapasztalatokat az elektronikus információhordozók használatában! Tudjanak különbséget tenni az információkereső nyelvek között, és tudják segítségükkel keresési szempontjaikat megfogalmazni!

Tegyenek különbséget a dokumentumok között a használhatóság szempontjából! Tudjanak a könyvtári tájékoztató segédeszközök segítségével tudatosan keresni, válogatni! Tudják megnevezni azokat a dokumentumfajtákat, amelyek a feladat jellegének megfelelnek! Használják azokat az eszközöket, amelyek a tematikus anyaggyűjtést segítik! A részismeretek gyűjtésén kívül az áttekintésre is legyenek képesek!

A megszerzett információkkal legyenek képesek különböző gondolati műveletek elvégzésére! Tudjanak elmondani tanulságokat a sikertelen útkeresésről is!

1. Ismeretkörök:

Az új NAT-ban fellelhető könyvtári tartalmak négy csoportba sorolhatók:

- Információs társadalom és a könyvtárak
- Információforrások, hagyományos és digitális dokumentumok
- Információkeresés, könyvtári tájékozódás

- A szellemi munka technikája, szövegértés, rendszerezés

A helyi adottságok határozzák meg a könyvtárban dolgozók tevékenységét, és a tanulóktól elvárható könyvtárhasználati követelményeket.

Részletek a témakörökön belül:

a) Információs társadalom, könyvtárak

A tömegkommunikáció

- befolyásoló eszközei, céljai és hatása
- fogalma, típusai és funkciói;
- hatása a gondolkodásra és a nyelvre

A **médiafüggőség**, a virtuális valóság veszélyei

A tájékozódás

- sokféle ismerettel és ismerethordozóval találkozhatnak.

A könyvtár fogalma, a könyvtárhasználat szabályai; a könyvtárak típusai, a könyvtári és egyéb információs rendszerek, a tömegkommunikáció és történetük; könyvtári szolgáltatások és igénybevételük módja, feltétele; a könyvtárak funkcionális terei, állományrészei, raktári rendje, szakrend.

b) Információforrások, hagyományos és digitális dokumentumok

Az információ, az információhordozó és a dokumentum fogalma, típusai, felosztása.

A dokumentumok tartalmi és formai megismerése s az ezzel kapcsolatos technikák.

Az egyes dokumentumtípusok formai, tartalmi jellemzői, részei, használatuk módja, célja, egymáshoz való viszonyuk, történetük (könyv, időszaki kiadvány, audiovizuális és számítógéppel olvasható dokumentumok).

A dokumentumok tartalmi csoportjai, műfajai, a segédkönyvek típusai, használatuk; az információk egy adott dokumentumban való megtalálásának lépései.

c) Információkeresés. A könyvtári tájékoztatás-tájékozódás eszközei:

- a tájékoztatás direkt (kézikönyvek, kézikönyvtár) és indirekt (katalógusok, bibliográfiák) eszközeinek használata
- tájékozódás, a megfelelő információhordozók, források megtalálásának módja.

d) Információfeldolgozás: „A szellemi munka technikája”

- a különböző forrásokból szerzett információk feldolgozásának, alkalmazásának, újra alkalmazásának ismeretei
- Információfeldolgozás: kulcsszó, lényegkiemelés, jegyzetelés, cédulázás, vázlatkészítés, szövegalkotás, beszámoló
- Hivatkozás, irodalomjegyzék készítése (etikai és jogi vonatkozások is)
- Önképzés, tanulási technikák; gyűjtőmunka, irodalomkutatás lépései, módszerei
- Projektmunka. Problémamegoldás, kutatás; a talált, kapott információk, források értékelése, szelektálása, összehasonlítása; problémamegoldás a könyvtár eszközeivel
- Alkotás, szellemi termék létrehozása, szövegértés, rendszerezés.

2. Tanulói tevékenység:

- szaktárgyi tematikus gyűjtőmunka – egyéni, vagy csoportos
- irodalom-, illetve forrásjegyzék összeállítása megadott témához
- kiselőadás tartása, vagy írásbeli beszámoló készítése egy-egy több tantárgyat érintő

problémáról

- egy-egy neves kutató, író, művész életének feldolgozása könyvtári dokumentumok
- segítségével
- sajtófigyelés aktuális társadalmi problémákról....

A tanulók értékelése könyvtárhasználati órán: a számonkérés alapján a könyvtáros tanár javaslatot tesz érdemjegyre a szaktanárnak.

A könyvtárhasználat óraszámai a 9-10. évfolyamon

	Évfolyamok:	
Befogadó tantárgy:	9.a/ 9.c	10.a/ 10.c
osztályfőnöki	1 +1	1 +1
magyar nyelv és irodalom	1 +1	1 +1
digitális kultúra	1 +1	1 +1
összesen:	3 +3	3 +3

Szükséges az egyeztetés a szaktanárokkal, az osztályfőnökökkel, a szaktárgyi tantervek, tanmenetek elkészítése előtt. Cél, hogy a tanuló minél átfogóbb könyvtári ismeretekkel rendelkezzen, képes legyen önálló ismeretszerzésre, hogy fejleszthesse tudását a középiskola után is.

9. évfolyam

Befogadó tárgy: osztályfőnöki (1), magyar (1); digitális kultúra(1)		
Évi óraszám osztályonként: 3		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
<p>1. Nyári olvasmányélmények. Olvasási szokások</p> <p>A könyvtár fogalma. Az iskolai könyvtár bemutatása</p> <p>Tájékozódás a középiskolai könyvtár állományában</p> <p>A raktári rend</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetés az olvasási szokásokról. Szintfelmérés • Médiafüggés • Könyvtári szabályok, terek • A középiskolai könyvtár terei, állományszerkezete. • Keresés az iskolai könyvtár állományában • Kötelező és nem kötelező könyvek • Regények és filmadaptációk • szépirodalom, szakirodalom • Raktári rend. ETO, jelzetek 	<ul style="list-style-type: none"> • A hiányosságok feltárása • Legyen képes tájékozódni a középiskolai könyvtár tér- és állomány-szerkezetében • Ismerje és akarja használni a könyvtárakat!
<p>2. Kis könyvtártörténet. A könyvtári rendszer, könyvtártípusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A könyvtártípusok összehasonlítása, a könyvtári rendszer felépítése és a könyvtárak honlapján, adatbázisában • Dokumentumtípusok: 	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje az egyes könyvtár típusok hasonlóságait, különbségeit és hasznosságát

<p>A tanult dokumentumok rendszerezése információs értékük szerint</p> <p>3. A tájékozódás eszközei. Katalógusok</p> <p>Információkeresés hagyományos forrásokból. Kézikönyvtár</p> <p>Források keresése (formai és tartalmi szempontok szerint) könyvtári kutató munkával számítógépes katalógusokban, egyéb adatbázisokban</p>	<p>nyomtatott és nem nyomtatott dokumentumok; a könyv és folyóirat felépítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • A katalógus fogalma, fajtái • Tájékoztató eszközök: kézikönyvtár. • Projektmunka Anyagyűjtés többféle forrásból (verbális, audiovizuális, elektronikus ismerethordozók), információkereső nyelvek, katalógusok, számítógépes adatbázisok 	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a dokumentumok jellemzőit • Tudja használni az iskola számítógépes katalógusát! • Tudjon forrásokat keresni a könyvtár kézikönyvtárában. • Legyen képes információt keresni hagyományos és számítógépes forrásokból <p>Minden tanuló rendelkezzen az információs műveltség, a könyvtárhasználati ismeretek alapjaival.</p>
--	--	--

10. évfolyam

<p>Befogadó tárgy: osztályfőnöki (1) informatika, a 2021/2022. tanévtől digitális kultúra(1), magyar nyelv és irodalom(1) Évi óraszám: 3</p>		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
<p>1. Tematikus keresés az iskolai könyvtár és országos könyvtárak katalógusaiban az Interneten</p> <p>Forráskeresés a könyvtár hagyományos tájékoztató eszközeiben és elektronikus adatbázisokban (számítógépes könyvtári katalógus, bibliográfia, repertórium, CD-ROM, Internet), a források kritikai értékelése, kiválasztása, forrásjegyzék készítése</p> <p>Közhasznú információk keresése hagyományos és elektronikus tájékoztató forrásokban (pl. egy osztálykirándulás útvonalának, programjának</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az előző évfolyamon tanult könyvtárhasználati ismeretek összegzése, rendszerezése • Könyvtári és egyéb információs rendszerek • A közhasznú tájékozódás forrásai, eszközei (internet, pályaválasztási tanácsadó, telefonkönyv, menetrend, katalógusok stb. • Bibliográfia: rejtett, illetve ajánló bibliográfia • Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, 	<ul style="list-style-type: none"> • Legyen képes információt keresni hagyományos és számítógépes forrásokból • Tudjon irodalomjegyzéket készíteni a megtalált forrásokról • Ismerje és kövesse a forrásfelhasználás szabályait, etikai normáit • Tudjon tájékozódni a közhasznú információs forrásokban Jártasság a könyvtári gyűjtőmunkában • Az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak és etikai normáinak ismerete, alkalmazása

<p>megtervezése)</p> <p>2. Szelektív irodalomgyűjtés és bibliográfia készítése számítógépes adatbázisok felhasználásával különböző témákhoz, feladatokhoz</p> <p>Hagyományos és elektronikus ismerethordozókból a feladat szempontjából releváns információk kiválasztása, logikai összefüggéseik megállapítása, rendszerezésük</p> <p>3.</p> <p>A témának és a problémának megfelelő közlési műfaj megválasztása. Szemléltető anyagok kiválasztása, vázlat alapján az írásmű elkészítése, hivatkozások, jegyzetek, a felhasznált forrásokról jegyzék készítése</p> <p>Az információfeldolgozás, idézés, hivatkozás technikai szabályainak és etikai normáinak ismerete és alkalmazása</p> <p>A feladat elvégzésének értékelése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • az idézés szabályai. • Önálló, több forrástípusra is kitérő könyvtári anyaggyűjtés (katalógus- és adatbázis-használat, forráskiválasztás. • A visszakeresést biztosító jegyzetelés és az információknak a feladatnak megfelelő etikus felhasználása. Pontos forrásmegjelölés. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eligazodás a kézi-, és ismeret-közlő művekben (könyv folyóirat), jártasság szövegek és nem szöveges információik feldolgozásában.
---	---	---

II. A felhasznált irodalom jegyzéke

Melykóné Tózsér Judit 2006. Könyvtárpedagógiai program az iskolában. In: *Korszerű könyvtár* F1.1. Raabe Tanácsadó és Kiadó Kft. Budapest. 1–26.

Melykóné Tózsér Judit 2006. Készítsünk könyvtárhasználati helyi tantervet! In: *Korszerű könyvtár* F1.4. Raabe Tanácsadó és Kiadó Kft. Budapest. 1–42.

http://www.ktep.hu/sites/default/files/KPP_reszei.pdf (Utolsó letöltés: 2014. 10. 15.)

http://www.ktep.hu/sites/default/files/KPP_nezeteink.pdf (Utolsó letöltés: 2014. 10. 15.)

<http://ofi.hu/tudastar/konyvtar-szerepe-iskola> (Utolsó letöltés: 2016. 10. 19.)

Újabb felhasznált irodalom:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók. Bp., Oktatási Hivatal, é.n. URL: https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat Utolsó letöltés: 2020.03.02.

Dömsödy Andrea: A könyvtárpedagógia elmélete és gyakorlata. Második kísérlet a téma összefoglalására. Budapest, Könyvtárostanárok Egyesülete, 2018, 312 p.

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról. In: Magyar Közlöny, 2020. 17. sz., 290-446. p., URL:

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/3288b6548a740b9c8daf918a399a0bed1985db0f/megtekintes> Utolsó letöltés: 2020.08.30.

A Pedagógiai program véleményezéséről és elfogadásáról szóló nyilatkozatok

A Kisfaludy Sándor Gimnázium, Kollégium és AMI Diákönkormányzatának képviselőjeként aláírással tanúsítom, hogy az iskola Pedagógiai Programjának elfogadásához a véleményezési jogunkat gyakoroltuk, az új Pedagógiai programot a Diákönkormányzat elfogadta.

Sümege, 2025.01.23.

.....
Hajdu Zita

Hajdu Zita

DÖK-elnök, tanuló

.....
Némethné Tóth Mónika

Némethné Tóth Mónika

DÖK- patronáló tanár

A Kisfaludy Sándor Gimnázium, Kollégium és AMI Szülői Szervezetének képviselőjeként aláírással tanúsítom, hogy az iskola Pedagógiai Programjának elfogadásához a véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a Pedagógiai Programot a Szülői Szervezet elfogadta.

Sümege, 2025. 01.23.

.....
Gajár Rita

Gajár Rita
SzSz elnöke

Az intézmény jelen Pedagógiai Programja – a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat véleményének kikérésével és az említett szervezetek egyetértésével - a nevelőtestület bevonásával, támogató véleményével készült.

Sümege, 2025. február 3.

Szeidlé Lakos Éva
főigazgató

A Balatonfüredi Tankerületi Központ (mint fenntartó) képviseletében a Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Balatonfüred, 2025. 02. 03.

Fenyvesi Zoltán Mihály
tankerületi igazgató

Jelen Pedagógiai Program 2025. február 3-án lép hatályba, és ezzel egyidőben a 2023. szeptember 15-én elfogadott Pedagógiai Program hatályát veszti.